

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **kulturoznawstwo**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Łódzki w Łodzi**

Data przeprowadzenia wizytacji: **22-23 marca 2023 r.**

Warszawa, 2023

Spis treści

---

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	18
Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)	21
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	22
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	27
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	31
Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6	32
Uzasadnienie	32
Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia	33
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	33
Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)	35
Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia	35
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	35

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach _____ 39

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów _____ 41

5. Załączniki: _____ 44

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Violetta Wróblewska, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Dorota Fox, ekspert
2. dr hab. Marianna Michałowska, ekspert
3. Kamil Bonas, ekspert ds. studenckich
4. Mateusz Prucnal, ekspert przedstawiciel pracodawców
5. Mateusz Piechowski, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku kulturoznawstwo prowadzonym na Uniwersytecie Łódzkim w Łodzi (zwanym dalej "UŁ") została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej na podstawie Uchwały Nr 576/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 7 lipca 2022 r. w sprawie kierunków studiów wyznaczonych do oceny programowej w roku akademickim 2022/2023. Polska Komisja Akredytacyjna ocenia jakość kształcenie na tym kierunku studiów po raz trzeci. Poprzednia ocena programowa przeprowadzona została w roku 2016 i na podstawie Uchwały Nr 681/2016 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 8 grudnia 2016 r. w sprawie oceny programowej na kierunku kulturoznawstwo prowadzonym na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona stacjonarnie z wykorzystaniem narzędzi komunikowania się na odległość, zgodnie z obowiązującą procedurą Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Na jej podstawie, zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny, załącznikami do raportu oraz pozostałą dokumentacją udostępnioną przez Uczelnię. Podczas wizytacji, zespół odbył wszystkie spotkania zgodnie z przyjętym harmonogramem, a ponadto dokonał oceny prac dyplomowych i etapowych. Przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych i wizytowano bazę dydaktyczną. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów i sformułowano rekomendacje, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	kulturoznawstwo	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	- nauki o kulturze i religii – 71% - nauki o sztuce – 23% - literaturoznawstwo – 6%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	60 godzin, 2	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	125	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1678	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	178	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	180	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	70	-

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia są w pełni zgodne z misją UŁ, której nadrzędnym celem jest prowadzenie nowatorskich badań naukowych o zasięgu międzynarodowym. Ma to przełożenie na kształcenie wysokiej klasy kadry naukowej. Koncepcja kształcenia zakłada powiązanie interdyscyplinarnych badań z kształceniem akademickim w celu zdobywania kompetencji naukowych. Równie istotne co przygotowanie do pracy naukowej są kompetencje w obszarze pracy kulturalnej i animacyjnej, użyteczne dla absolwentów, przygotowanych do pracy, m.in. w muzeach, teatrach, galeriach sztuki, redakcjach czasopism kulturalnych (w szczególności: teatralnych, filmowych, literackich, artystycznych) i wydawnictwach.

W misji Uniwersytetu podkreślono wartość takich działań edukacyjnych, które zawierają w sobie nowoczesność, postępowość i odwagę, odwołanie do łódzkiej tradycji międzykulturowości i siły różnorodności. Mają one przełożenie na koncepcję kształcenia na kierunku poprzez położenie nacisku na międzykierunkowy charakter studiów, polegający na uzupełnianiu się w koncepcji kierunku zajęć specyficznych dla kulturoznawstwa (np. *wstęp do studiów kulturowych, antropologia kultury, teorie kultury*) z zajęciami do wyboru oraz realizowanymi wspólnie z innymi kierunkami licencjackimi (*filmoznawstwo i kultura audiowizualna, nowe media i kultura cyfrowa, twórcze pisanie, produkcja teatralna i organizacja wydarzeń artystycznych*).

W koncepcji kształcenia położono nacisk na zjawiska kulturowo-społeczne związane ze specyfiką i historią miejsca, w którym prowadzony jest kierunek (Łódź). Szeroki zakres wiedzy z poszczególnych obszarów wiedzy o kulturze sprawia, że kształcenie jest zogniskowane przede wszystkim na zjawiskach związanych z łódzkim dziedzictwem kulturowym, m.in. przeobrażeniach kultury nowoczesnej i tradycji sztuki awangardowej. Tak skonstruowana koncepcja ma swoje odzwierciedlenie kolejno: w przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych, badaniach naukowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich, wyborze interesariuszy zewnętrznych współpracujących z nauczycielami akademickimi, a także w efektach uczenia się, programie studiów i realizacji praktyk.

Podstawowym celem kształcenia na kulturoznawstwie jest przekazanie wiedzy z zakresu literatury, teatru, filmu, nowych mediów i sztuk plastycznych XX i XXI wieku oraz wykształcenie umiejętności opisu, analizy i interpretacji zjawisk kulturowych, czemu odpowiada przyporządkowanie dyscyplinowe kierunku, dostarczające studentom zarówno wiedzy z danych dyscyplin, jak też umożliwiające wstępne przygotowanie do prowadzenia badań naukowych w tych dyscyplinach. Przyporządkowane do wymienionych dyscyplin jest uzasadnione, ponieważ zakładana w koncepcji kształcenia międzykierunkowość umożliwia przekazanie studentom wiedzy o specyfice badań kulturoznawczych, ich miejscu i znaczeniu w dziedzinie nauk humanistycznych (m.in. w ramach zajęć *główne nurty teorii kultury i wstęp do badań kulturowych*) ze szczegółową wiedzą z obszaru historii sztuki (z naciskiem na sztukę nowoczesną), działalności instytucji kultury i animacji kulturowej oraz wiedzy o literaturze, teatrze, filmie i kulturze popularnej (m.in. *teatr i widowiska kulturowe, kanon literacki, organizacja i finansowanie kultury*). Koncepcja kształcenia pozwala na zachowanie spójności w zakresie kluczowych przesłanek oraz celów prowadzenia danego kierunku studiów, ujętych w koncepcji kształcenia i znajdujących odzwierciedlenie w efektach uczenia się. Przyporządkowanie wymienionych wyżej

dyscyplin jest uzasadnione celami kształcenia, zakładającymi przedstawienie szerokiego zakresu wiedzy o kulturze nowoczesnej (sztuce i literaturze) oraz dostarczenie narzędzi badawczych służących ich analizie i interpretacji.

Koncepcja i cele kształcenia na kulturoznawstwie są związane z prowadzoną w Uniwersytecie Łódzkim działalnością naukową w dyscyplinach, reprezentowanych przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku oraz odpowiadają zakresowi kształcenia na tym kierunku. Obejmują one: w ramach nauk o kulturze i religii: badania nad kulturą artystyczną neowangardy, polem instytucjonalnym sztuk wizualnych, międzykulturowym dziedzictwem Łodzi, zaś w ramach nauk o sztuce: badania nad twórczością artystów XX wieku, teatrem i filmem, a także łódzkimi instytucjami kultury, w ramach literaturoznawstwa: badania nad tradycją literacką jej wpływem na badania nad filmem i teatrem. Takie przyporządkowanie odpowiada ściśle działalności naukowej prowadzonej w Uniwersytecie.

Kierunek odpowiada na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, reprezentowanego przede wszystkim przez łódzkie instytucje kultury i sztuki (m.in. Muzeum Sztuki w Łodzi, Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalne „Venae Artis”, Łódzkie Stowarzyszenie Inicjatyw Miejskich Topografie, Wydawnictwo „Officina”). Koncepcja i cele kształcenia założone dla kierunku są w szczególnym stopniu nastawione na realizację potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego związanych z przygotowaniem absolwentów do pracy naukowej oraz podjęcia pracy w publicznych i prywatnych instytucjach kultury. Poza muzeami, teatrami, galeriami sztuki należą do nich agencje reklamowe, artystyczne i media. Uwzględnienie w celach kształcenia i koncepcji kierunku problematyki istotnej dla instytucji kultury otwiera kierunek na potrzeby rynku pracy oraz podwyższa atrakcyjność kształcenia na kulturoznawstwie.

Koncepcja i cele kształcenia na studiach pierwszego stopnia zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi (studenci, nauczyciele akademicy) i zewnętrznymi (przedstawiciele instytucji). Potrzeby instytucji kultury zostały uwzględnione w następujących zajęciach obowiązkowych: *Stylistyka praktyczna, Edycja tekstów, Dziedzictwo kulturowe, Organizacja i finansowanie kultury, Zagadnienia prawne w sektorze kultury, Edukacja kulturowa – wprowadzenie, Praktyki kuratorskie w sztuce współczesnej, Krytyka artystyczna*. Kształcenie na kierunku uwzględnia nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod oraz technik kształcenia na odległość w formie hybrydowej, polegającej na posługiwaniu się w dydaktyce cyfrowymi zasobami edukacyjnymi i metodami zdalnej edukacji. Jest ona stosowana w sytuacjach specjalnych. Jest to związane z założeniami kierunku, opartego na zasadzie bezpośredniego kontaktu nauczycieli akademickich ze studentami i minimalizowania komunikacji pośredniej.

Ogólne efekty uczenia się założone dla kierunku (tzw. kierunkowe) są zgodne z koncepcją kształcenia i profilem ogólnoakademickim kierunku kulturoznawstwo zakładającymi powiązanie interdyscyplinarnych badań humanistycznych i dydaktyki. Dlatego też najistotniejsze dla efektów uczenia się na studiach pierwszego stopnia jest położenie nacisku na jednocześnie metodologicznie specyficzny oraz obszarowo międzykierunkowy charakter kulturoznawstwa. Przykładowo efekt uczenia się 01K-1A_W02 „zna i rozumie powiązania kulturoznawstwa z dyscyplinami koniecznymi do poszerzania wiedzy (historią sztuki, antropologią kultury, filozofią, literaturoznawstwem, filmoznawstwem, medioznawstwem, teatrologią)” uzupełniany jest efektami wskazującymi na powiązanie zjawisk artystycznych z kontekstem kulturowym (01K-1A_W04 „zna instytucje i mechanizmy życia kulturalnego XX i XXI wieku; mechanizmy zarządzania i finansowania oraz prawne

uwarunkowania działalności kulturalnej, podstawy prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej) oraz efektami podkreślającymi metodologiczną samoświadomość dyscypliny (01K-1A_W01 „zna miejsce i znaczenie kulturoznawstwa w systemie nauk humanistycznych, ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną, podstawową terminologię stosowaną w badaniach kultury oraz podstawowe paradygmaty kulturoznawstwa”). Sformułowania stosowane w efektach uczenia się są jednak niespójne. Przykładowo w cytowanym efekcie 01K-1A_W02 dyscyplinami niewłaściwie nazwano historię sztuki, antropologię kultury, filmoznawstwo, medioznawstwo i teatrologię (stanowią one raczej obszary wiedzy). Z kolei historia sztuki będąca częścią nauk o sztuce oraz literaturoznawstwo odnosi się do dyscyplin, do których przypisano kierunek, a tym samym nie są odrębne dla kierunku.

Powyższe efekty uczenia się w obszarze wiedzy mają odzwierciedlenie w umiejętnościach (efekt 01K-1A_U02 „potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i – pod kierunkiem opiekuna naukowego – rozwijać umiejętności badawcze z zastosowaniem podstawowych paradygmatów i pojęć właściwych dla kulturoznawstwa”) i kompetencjach społecznych, przydatnych w pracy w sektorze kultury (01K-1A_K02 „jest gotów do aktywności, kreatywności i przedsiębiorczości w podejmowaniu i realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie kultury”).

Zaleca się przejrzanie efektów uczenia się i rozróżnienie dyscyplin od obszarów wiedzy w sformułowanych efektach uczenia się dla kierunku.

Te podstawowe dla koncepcji kształcenia efekty uczenia się są uzupełnione wiedzą, kompetencjami i umiejętnościami właściwymi dla kierunku, odnoszącymi się ściśle do obszaru badań nad zjawiskami kultury nowoczesnej i współczesnej oraz sposobów ich kulturoznawczego badania. Przykładem mogą być efekty uczenia się odnoszące się do wiedzy o poszczególnych dziedzinach twórczości – filmu, mediów i teatru: 01K-1A_W05 „zna podstawowe nurty historii filmu, teatru współczesnego i literatury współczesnej oraz najważniejsze dzieła; główne nurty myśli teatrologicznej (w tym estetyki postdramatycznej), literaturoznawczej, filmoznawczej i medialnej”; oraz wiedzy o sposobach analizy wytworów kultury: 01K-1A_W06 „zna podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury (w tym literackich, teatralnych, filmowych, medialnych) właściwych dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych”. Równie istotne dla kierunku są efekty uwzględniające wiedzę i umiejętności z zakresu edukacji i krytyki artystycznej (1K-1A_W08, 01K-1A_U01), problemy komunikacji językowej (01K-1A_W08, 01K-1A_U07), funkcjonowania życia kulturalnego i instytucji kultury z perspektywy społecznej i prawnej (01K-1A_W09, 01K-1A_U10). Koniecznym uzupełnieniem tych efektów jest zakres kompetencji społecznych uwzględniających aktywność, kreatywność i etyczność postępowania oraz odpowiedzialność studenta za podejmowanie działania (01K-1A_K03, 01K-1A_K04).

Wymieniona wcześniej niespójność terminologiczna na konsekwencje dla przyporządkowania efektów uczenia się do PRK na poziomie 6. Przykładowo efekt 01K-1A_W02 „zna powiązania kulturoznawstwa z dyscyplinami koniecznymi do poszerzania wiedzy (historią sztuki, antropologią kultury, filozofią, literaturoznawstwem, filmoznawstwem, medioznawstwem, teatrologią)” nie odpowiada charakterystyce PRK (P6S_WG zna „w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu kształcenia”), ponieważ charakterystyka ta powinna odnosić się do dyscyplin naukowych, które stanowią podstawy teoretyczne kierunku. Z kolei odpowiednie jest przypisanie efektu do P6U_W zna i rozumie „w zaawansowanym stopniu – fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi;

różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności”. Podobne relacje uwzględniono w pozostałych kierunkowych efektach uczenia się. Dostrzeżono błędne sformułowanie efektów uczenia się (w efektach 01K-1A_U01, 01K-1A_U10). Zgodnie z 6 poziomem PRK wymagana jest wiedza i umiejętności w zakresie „zaawansowanym”, a nie „podstawowym”.

Rekomenduje się dostosowanie terminologii do zgodnej z 6 poziomem PRK.

Efekty uczenia się założone dla poszczególnych zajęć są specyficzne i zgodne z kierunkowymi. Przykładowo, w ramach zajęć *edukacja kulturowa* dla III roku studiów efekty: „zna i rozumie podstawowe formy edukacji kulturowej oraz rolę edukacji kulturowej dla kultury jednostki i wspólnoty” wpisują się w 01K-1A_W10 „zna i rozumie cechy człowieka jako twórcy kultury i podmiotu konstytuującego struktury społeczne oraz zasady ich funkcjonowania w kontekście dylematów współczesnej cywilizacji”, zaś efekt „potrafi zaplanować, zrealizować i przeprowadzić ewaluację typowego działania edukacji kulturowej” wchodzi w relację z 01K-1A_U11 „potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole”.

Z kolei efekt uczenia się zajęć z *antropologii kultury* dla I roku studiów pierwszego stopnia „zna podstawowe pojęcia i problemy oraz metody analizy i interpretacji we współczesnej antropologii społecznej i kulturowej” odpowiada efektowi kierunkowemu 01K-1A_W06, zaś efekt „potrafi rozpoznawać, analizować i interpretować współczesne i dawne zjawiska kulturowe oraz instytucje kultury z zastosowaniem współczesnych metod oraz tradycji badawczych antropologii kulturowej” jest zgodny z efektem 01K-1A_U03 „potrafi rozpoznawać, analizować, interpretować i recenzować współczesne i dawne zjawiska kulturowe oraz instytucje kultury z zastosowaniem współczesnych metod oraz tradycji badawczych”.

Dla niektórych zajęć efekty w niewielkim stopniu różnią się od efektów kierunkowych (jest to np. jedynie dopisanie do efektu kierunkowego nazwy zajęć). **Rekomenduje się** zróżnicowanie efektów dla poszczególnych zajęć.

Efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. Przykładowo w efektach uczenia się odnoszących się do nauk o kulturze i religii uwzględniono wiedzę o znaczeniu kulturoznawstwa w humanistyce, jego powiązania z dyscyplinami nauka o sztuce i literaturoznawstwo, terminologię i metodologię badań nad kulturą i jej wytworami oraz sposoby ich analizy, a także praktyczne aspekty działań animacyjnych, kuratorskich i wystawienniczych.

W odniesieniu do dyscyplin nauki o sztuce i literaturoznawstwa w efektach uczenia się zawarto wiedzę z obszaru literatury, teatru, filmu i sztuki współczesnej oraz umiejętności ich krytycznej analizy i interpretacji. Istotną rolę w efektach uczenia się pełnią kompetencje związane z rozpoznawaniem międzykierunkowych powiązań dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek (np. relacji zachodzących między naukami o kulturze, nauką o sztuce i literaturoznawstwem oraz interdyscyplinarnych badań nad wytworami kultury historycznej i współczesnej) oraz umiejętności selekcjonowania i twórczego użytkowania informacji naukowej.

Powyższe efekty uczenia się są zgodne z działalnością naukową prowadzoną w Uniwersytecie Łódzkim. Przykładem są badania naukowe nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku nad współczesnymi i awangardowymi praktykami kultury wizualnej i artystycznej, przemysłami filmowymi, działaniami teatralnymi, literaturą i teatrem migracyjnym, a także inicjowane przez nich działania i projekty animacyjno-kulturowe.

Wskazane efekty uczenia się opisują, w sposób właściwy, specyficzny i rzeczowy wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągane przez studentów. Uwzględniają one także komunikowanie się w języku obcym (efekt 01K-1A_U09 „potrafi porozumiewać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, stosować opanowane w tym języku słownictwo z dziedziny nauk o kulturze”) i kompetencje społeczne, wymagane do zrealizowania podstawowego założenia koncepcji kierunku, tj. do kontynuowania studiów na kolejnych etapach edukacji oraz funkcjonowania studentów w środowisku naukowym, jak również pracy w miejscach i instytucjach, skupionych na działaniach kulturowych (efekt 01K-1A_K01 jest gotów do oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności, ciągłego kształcenia zawodowego i rozwoju osobistego, dokonywania krytycznej samooceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności, wyznaczania kierunków własnego rozwoju i kształcenia, zasięgania opinii ekspertów w trudnych sytuacjach zawodowych”), a także dostrzegania i przestrzegania etycznych zasad postępowania w pracy zawodowej (01K-1A_K04).

Efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia, sformułowano je w sposób jasny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji. Przykładowo efekt 01K-1A_U08 “potrafi poprawnie przygotowywać proste wystąpienia ustne oraz pisemne prace naukowe i teksty użytkowe (recenzja, esej) dotyczące zagadnień szczegółowych w dziedzinie wytworów kultury i nauk o kulturze, posługując się przy tym wymaganiami stylu i kompozycji” może być zweryfikowany w pracy zaliczeniowej według określonych przez nauczyciela akademickiego kryteriów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁶(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie nauki o kulturze i religii, nauki o sztuce i literaturoznawstwo, do których kierunek jest przyporządkowany. Są one ściśle powiązane z działalnością naukową prowadzoną w Uniwersytecie Łódzkim, co znajduje odzwierciedlenie w koncepcji kierunku oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego (reprezentowanego głównie przez instytucje kultury), w tym w szczególności zawodowego rynku pracy, czego potwierdzeniem są losy absolwentów.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami nauki o kulturze i religii, nauki o sztuce i literaturoznawstwo, do których jest przyporządkowany kierunek. Brak spójności w stosowaniu terminologii dotyczącej dyscyplin naukowych sprawia, że nie w pełni odpowiadają one 6 poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, oraz zalecenie, które zadecydowało o uznaniu kryterium za spełnione częściowo.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

---

⁶W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Zalecenia

Zaleca się:

1. Przejrzenie efektów uczenia się i rozróżnienie dyscyplin od obszarów wiedzy w sformułowanych efektach uczenia się dla kierunku.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe są zgodne z koncepcją kształcenia i efektami uczenia się. Przewidują one przekazanie wiedzy z dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek, w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych typowych dla kierunku o profilu ogólnoakademickim. Treści te uwzględniają aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach, do których jest przyporządkowany oceniany kierunek, zawierają najnowszą literaturę przedmiotu, są zgodne z generycznymi efektami uczenia określonymi dla kierunku oraz zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

W ramach zajęć wchodzących w zakres wiodącej dla kierunku dyscypliny uwzględniono m.in. szeroko rozumianą wiedzę o tradycji i współczesnym stanie badań kulturoznawczych, metodologię badań kulturowych, antropologię kultury, a także współczesną kulturę audiowizualną i popularną. Treści odnoszące się do historii sztuki nowoczesnej, sztuki nowych mediów, wiedzy o teatrze i filmie, podporządkowano dyscyplinie nauka o sztuce. W ramach literaturoznawstwa reprezentowane są treści z obszaru badań nad literaturą, jak również obejmujące m.in. wiedzę o kanonie literackim od XIX wieku do współczesności.

Treści programowe pozwalają osiągać efekty uczenia się z zakresu nauk o kulturze i religii, związane m.in. z kulturowymi studiami miejskimi, zarządzaniem publicznością, performatyką i nową humanistyką, z kolei treści charakterystyczne dla nauki o sztuce poszerzane są o wiedzę z zakresu estetyki, sztuki w przestrzeni miejskiej, filmu polskiego i światowego. Dyscyplina literaturoznawstwo jest specjalizowana, m.in. w zajęciach z kreatywnego pisania, a także badań nad literaturą migracyjną.

Treści programowe są zgodne z zakresem badań naukowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia. Są one ściśle związane z tematyką badań naukowych nauczycieli akademickich i są przez nich uwzględniane w programach zajęć. Przykładem są treści odnoszącej się do metodologii badań kulturoznawczych, dziedzictwa kulturowego i kulturowych interpretacji praktyki artystycznej; teatru i filmu współczesnego i sztuki cyfrowej. Tematyka ta jest obecna np. w zajęciach obowiązkowych *dziedzictwo kulturowe*, a także *inscenizacja i teatr współczesny* oraz fakultatywnych: *polskie tradycje badań nad kulturą* i *między sztukami wizualnym, performansem i tańcem*.

Treści programowe są kompleksowe, specyficzne dla zajęć tworzących program i umożliwiają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Przykładowo treści specyficzne dla kulturoznawstwa odnoszące się do teorii i metodologii badań umożliwiają osiąganie efektów uczenia się związanych z wiedzą odnoszącą się do rozumienia miejsca dyscypliny w naukach humanistycznych oraz umiejętności analizy i interpretacji wytworów kultury. Układ treści programowych pozwala indywidualizować ścieżkę kształcenia, poprzez rozpoczynający się w II semestrze studiów

i kontynuowany w semestrach kolejnych wybór propozycji z modułów specjalnościowych obejmujących zajęcia odnoszące się do sztuk wizualnych, teatru, filmu, mediów, literatury i organizacji pracy animacyjno-kulturalnej (np. *sfera publiczna – teoria i praktyka, teatr partycypacyjny, praktyki pisarskie. Strategie autobiograficzne i autotematyczne*). Poza wiedzą ogólną dotyczącą współczesnych zjawisk i wytworów kultury uzyskują zaawansowaną wiedzę zgodną z wybraną ścieżką naukową. Proponowane zajęcia fakultatywne, chociaż zawierają odrębne treści, zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się zakładanych dla ocenianego kierunku. Jest tak, ponieważ można je uporządkować w zależności od wyboru przez studenta głównej dziedziny kultury.

Czas trwania studiów jest właściwy i umożliwia osiągnięcie przez studentów założonych w programie studiów efektów uczenia się. Nakład pracy i harmonogram realizacji programu na kierunku kulturoznawstwo został ustalony prawidłowo. Proporcje zajęć realizowanych na kolejnych latach rozplanowano w taki sposób, aby obciążenie studentów w całym toku studiów w sposób racjonalny uwzględniało nakład ich pracy.

Pomiędzy liczbą godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określoną w programie studiów a liczbą punktów ECTS (178) występuje niezgodność, ponieważ może być to niewystarczający wymiar godzin, aby studenci osiągnęli założone dla kierunku efekty uczenia się. **Rekomenduje się** ponowne oszacowanie liczby godzin i nakładu pracy studentów, aby zapewnić osiągnięcie założonych dla kierunku efektów uczenia się i dostosować liczbę punktów ECTS uzyskiwanych w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich do obowiązujących wymagań.

Zajęcia odbywają się w formie wykładów (wprowadzających, kursowych i monograficznych), ćwiczeń konwersatoryjnych i metodycznych, laboratoriów, proseminariów i seminariów. Wykłady stanowią 15% zajęć i odbywają się przede wszystkim w I semestrze. Stopniowo liczba wykładów jest zmniejszana na rzecz ćwiczeń konwersatoryjnych, aktywizujących studentów do udziału w dyskusjach i podejmowania samodzielnych zadań. Dominują zajęcia zorientowane na dyskusję, co jest uzasadnione niewielką liczbą studentów w grupie. Przewidziana w planie studiów liczba semestrów, a także sekwencje zajęć (zajęcia obowiązkowe o charakterze ogólnym oraz wprowadzana od II semestru oferta 3 zajęć do wyboru) umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

W planie studiów przyporządkowano zajęciom do wyboru właściwą liczbę punktów ECTS, stanowiącą 38,88% ogólnej liczby punktów ECTS. Zapewnione jest w ten sposób wymagane 30% liczby punktów ECTS, koniecznych do ukończenia studiów na poziomie licencjackim.

Zajęcia fakultatywne realizowane w ramach programu studiów (np. *polskie tradycje badań nad kulturą, fotografia i literatura, nowe media w sztukach performatywnych*) oraz dostępne w ramach oferty ogólnowydziałowej (z obszaru filmoznawstwa i kultury audiowizualnej, nowych mediów i kultury cyfrowej, twórczego pisania umożliwiają studentom samodzielnie planować ścieżkę kształcenia oraz budować podstawy indywidualnej drogi zawodowej. Wybór przedmiotów fakultatywnych odbywa się w konsultacji z osobami prowadzącymi seminarium licencjackie.

Plan studiów obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w UŁ działalnością naukową. Liczba punktów ECTS przypadająca na poszczególne dyscypliny (128 ECTS w ramach nauk o kulturze i religii, 42 w ramach nauki o sztuce, 10 ECTS w ramach literaturoznawstwa) odpowiada wymaganej ponad połowie punktów ECTS związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową. Jednocześnie należy uznać, że jest to liczba przeszacowana. O ile przypisanie do nauk o kulturze i religii takich zajęć jak *kulturowa historia nowoczesności* (3 ECTS), *kultura popularna* (4 ECTS), *dziedzictwo kulturowe*

(2 ECTS), do nauk o sztuce *filmowe środki stylistyczne* (2 ECTS), *wybrane zagadnienia historii sztuki* (2 ECTS) czy do literaturoznawstwa *kanon literacki od Bartha do Pamuka* (4 ECTS) jest uzasadnione i zrozumiałe, to wobec podporządkowania naukom o kulturze i religii zajęć z języka obcego (7 ECTS) i zajęć ogólnowidywiałowych (8 ECTS) można mieć wątpliwości.

Rekomenduje się wyłączenie z grupy zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, zajęć, które tych dyscyplin nie reprezentują.

W planie zajęć uwzględniono zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości języka nowożytnego (języka angielskiego lub niemieckiego) w wymiarze 120 godzin (po 60 godzin w semestrze II i III, 7 ECTS), co pozwala uzyskać kompetencje językowe na poziomie B2, zgodne z ESOKJ. Wymóg uzyskania 5 pkt. ECTS na I stopniu studiów w ciągu trzech lat w dziedzinie nauk społecznych zapewniają zajęcia do wyboru oferowane w ramach zajęć ogólnowidywiałowych.

W planie studiów nie wyodrębniono zajęć prowadzonych zdalnie. Zgodnie z odpowiednimi rozporządzeniami Senatu obowiązywały one podczas pandemii, ale obecnie zajęcia oparte wyłącznie na metodach i technikach kształcenia na odległość nie są prowadzone. Ponieważ jednak metody i techniki takie są sporadycznie wykorzystywane (w sytuacji wykładu gościnnego zdalnego lub specjalistycznych zajęć hybrydowych), **rekomenduje się** ich uwzględnienie w planie studiów.

Metody kształcenia wykorzystywane w toku studiów na kierunku kulturoznawstwo są różnorodne, specyficzne dla poszczególnych zajęć i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. W trakcie wykładów wykorzystywane są metody podające z elementami wykładu informacyjnego (objaśnienie i wyjaśnienie), i problemowego. W przypadku ćwiczeń metody są zróżnicowane, obejmują m.in. miniwykład, prezentacje indywidualne, analizę tekstu (indywidualną i zespołową), notatki z lektury. Konwersatoria obejmują m.in. analizę tekstów oryginalnych i projekty zadaniowe. Podczas laboratoriów o charakterze warsztatowym wykorzystywane są metody ćwiczeniowo-praktyczne, takie jak: metoda problemowa, burza mózgów. W przypadku seminariów i proseminariów na I stopniu stosowane są następujące metody: samodzielna praca studentów, dyskusja pod kierunkiem opiekuna, które mają przygotować do napisania i obrony pracy licencjackiej.

W doborze metod kształcenia uwzględniane są dostosowane do charakteru zajęć metody tradycyjne (np. dla zajęć *antropologia kultury* podające) oraz najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej (np. dla zajęć *stylistyka praktyczna* i *krytyka artystyczna* są to wykład interaktywny, metoda problemowa, mapy myśli, burze mózgów, analiza tekstu, studium przypadku, debata, warsztaty interpretacyjne, warsztaty pisarskie), zaś w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne (repozytoria tekstów, narzędzia online, prezentacje multimedialne) wspomagające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

W okresie nauki zdalnej opracowano całą gamę metod i narzędzi dydaktycznych wykorzystujących platformy komunikacyjne. Po powrocie do metod stacjonarnych niektóre z nich są nadal wykorzystywane (należą do nich m.in. cyfrowe bazy danych zawierające materiały tekstowe i audiowizualne). Te metody i narzędzia dydaktyczne dodatkowo wspomagają uzyskiwanie efektów uczenia się osiągniętych podczas zajęć stacjonarnych.

Stosowane w procesie kształcenia metody i narzędzia dydaktyczne nakierowane są na stymulowanie studentów do samodzielnej pracy. Wprowadzenie metod dyskusyjnych, problemowych i projektowych pozwala studentom kształtować wybór ścieżki kształcenia. Przykładowo metody skupione

na krytycznej analizie współczesnych zjawisk kulturowych (debaty i praca projektowa), zaś metody zaznajamiające studentów z zastosowaniem metod badawczych (opracowywanie materiałów, realizacja projektów) umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie nauk o kulturze i religii, nauki o sztuce oraz literaturoznawstwa (co stanowi przygotowanie do wyboru studiów II stopnia).

Zróżnicowane i specyficzne dla poszczególnych zajęć językowych metody i narzędzia dydaktyczne umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2. Obejmują one metody prowadzące do poszerzenia kompetencji kognitywnych i komunikacyjnych, m.in. pracę indywidualną w ramach konsultacji i grupową, z wykorzystaniem prezentacji i dyskusji, pracę z tekstem oraz autentycznymi materiałami źródłowymi, scenki, dialogi i dyskusje, które zakładają operowanie językiem w rejestrze formalnym i nieformalnym.

Metody dydaktyczne stosowane podczas zajęć umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów. Zapewnione są materiały dydaktyczne (teksty, materiały audiowizualne) w formie elektronicznej, dostępne za pośrednictwem platform edukacyjnych wykorzystywanych w UŁ. Studenci mogą ubiegać się o indywidualną organizację studiów. Jednocześnie niewielka liczebność grup pozwala dopasować metody do potrzeb poszczególnych studentów oraz zindywidualizować ścieżkę kształcenia.

Wszyscy studenci zobowiązani są do odbycia studenckich praktyk zawodowych. Ich celem jest wykorzystanie wiedzy zdobytej w trakcie procesu kształcenia oraz praktyczne wykorzystanie nabytych umiejętności oraz kompetencji społecznych. Dodatkowo studenci zapoznają się ze specyfiką działalności instytucji kultury i innych podmiotów (np. organizacji pozarządowych, mediów, podmiotów prywatnych, które organizują lub promują wydarzenia kulturalne), analizują ich wewnętrzne procedury funkcjonowania oraz wykonują samodzielnie bądź w zespole zadania o zróżnicowanym stopniu trudności. Praktyki zawodowe są również okazją do weryfikacji planów zawodowych. Z przedstawionych dokumentów wynika, że efekty uczenia się zakładane dla nich są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć.

Na wizytowanym kierunku praktyki zawodowe realizowane są na ostatnim semestrze studiów. Zgodnie z obowiązującymi przepisami na UŁ muszą one być zgodne z zakładanymi efektami uczenia się. Dla odpowiedniego zaplanowania terminu oraz miejsca realizacji organizowane są spotkania informacyjne i konsultacje z opiekunem praktyk kierunkowych. Zaproponowana liczba godzin jest adekwatna i pozwala na zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych potrzebnych w pracy zawodowej.

Po zakończeniu praktyk student zobowiązany jest dostarczyć dziennik wraz z autoewaluacją, opinię zewnętrznego opiekuna oraz ankietę ewaluacyjną. Na podstawie dokumentacji i rozmowy, kierunkowy opiekun weryfikuje, czy student osiągnął wszystkie zakładane efekty uczenia się i wystawia ocenę. Warto podkreślić, że ocena ma charakter kompleksowy. Należy zwrócić uwagę, że studenci wizytowanego kierunku nie mają możliwości uzyskania zgody na zaliczenie praktyk w oparciu o aktywność zawodową.

Praktyki zawodowe w czasie pandemii były organizowane w formie stacjonarnej ze szczególnym uwzględnieniem zaleceń sanitarnych.

Nadzór nad praktykami zawodowymi sprawuje wyznaczony przez dziekana kierunkowy opiekun praktyk, do którego obowiązków należy organizacja spotkań informacyjnych (powiadomienie studentów o warunkach zaliczenia, zasadach zawierania porozumień, udostępnienie miejsc realizacji praktyk i omówienie wymogów formalnych), kompletowanie dokumentacji odbytych praktyk, ich zaliczenie i ocena stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się oraz sporządzenie sprawozdań. kompetencje oraz doświadczenie opiekunów, zarówno ze strony Uczelni, jak i praktykodawców, umożliwią prawidłową realizację praktyk.

Na wizytowanym kierunku studenci sami dokonują wyboru miejsca odbywania praktyk. Następuje to przy uwzględnieniu założeń opracowanych przez Uczelnię oraz po uzyskaniu zgody opiekuna kierunkowego praktyk. Z przedstawionych dokumentów wynika, że Uczelnia podpisała 6 umów z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Warto podkreślić, że studenci mogą również sami zaproponować praktykodawcę. Wówczas opiekun nawiązuje kontakt z zaproponowanym podmiotem i po pozytywnej weryfikacji podpisywane są porozumienia. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania, umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Warto podkreślić, że organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. W tym celu Uczelnia wprowadziła specjalną zakładkę na swojej stronie internetowej, na której można znaleźć niezbędne informacje. Rektor Uniwersytetu Łódzkiego wprowadził również zarządzenie w sprawie organizacji studenckich praktyk zawodowych, w którym uwzględniono ich cel, formy, sposób organizacji, warunki zaliczenia oraz nadzór nad nimi.

Na wizytowanym kierunku prowadzony jest systematyczny monitoring studenckich praktyk zawodowych. Z uwagi na małą liczbę studentów oparty jest on głównie o nieformalne kontakty opiekunów ze strony Uczelni, jak i praktykodawców. Monitoring rozpoczyna się od momentu wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyk, które jest weryfikowane pod względem niezbędnych warunków (kwalifikacji opiekuna zewnętrznego oraz warunków lokalowych). W trakcie realizacji praktyk zawodowych utrzymywany jest kontakt z praktykodawcą w celu śledzenia nadzwyczajnych zdarzeń i ewentualnych naruszeń regulaminu przez studentów. Ostatnim etapem jest weryfikacja kompletności złożonej dokumentacji oraz analiza danych zebranych z ankiet ewaluacyjnych złożonych przez studentów.

Realizacja praktyk studenckich podlega systematycznej ocenie. Uczestniczą w niej zarówno studenci, jak i przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Informacje zwrotne zbierane są w formie formalnej (spotkania organów kolegialnych oraz ankiety studenckie) oraz nieformalnej przez opiekuna kierunkowego praktyk i przekazywane do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Rozplanowanie zajęć w poszczególnych dniach tygodnia jest zgodne z zasadami zachowania higieny pracy. Zajęcia na poszczególnych latach studiów są rozłożone równomiernie, co umożliwia studentom efektywnie wykorzystać czas, poświęcając go również na samodzielne uczenie się.

Dziennie zaplanowano nie więcej niż 5 zajęć, które dzielą piętnastominutowe przerwy. Zajęcia obowiązkowe (nie więcej niż 3 w ciągu dnia) są uzupełniane fakultatywnymi, dzięki czemu studenci mogą efektywnie wybierać i budować indywidualne plany zajęć w poszczególnych dniach. Zajęcia odbywają się w ciągu pięciu dni tygodnia, jednak ich rozłożenie (np. na 3. roku dyplomowym)

uwzględnia pozostawienie czasu wolnego od zajęć, co umożliwi studentom zorganizowanie czasu na pracę własną.

Liczba egzaminów oraz zaliczeń w poszczególnych semestrach jest rozplanowana racjonalnie, z uwzględnieniem liczby zajęć w semestrze i nakładu pracy studentów, koniecznego do przygotowania się do egzaminu bądź zaliczenia. W harmonogramie sesji przewidziano co najmniej jeden dzień przerwy między egzaminami, z wyjątkiem egzaminów językowych, których organizacja nie zależy od osób odpowiedzialnych za kierunek kulturoznawstwo. Przykładowo, 1 semestr I roku (2022/2023) kończy się egzaminami z czterech zajęć: *wstępu do studiów kulturowych, wprowadzenia do antropologii kultury, inscenizacja i teatru współczesny oraz podstawowych pojęć nowych mediów* (w jednym przypadku wprowadzono termin „zerowy”). Pozwala to studentom tak wybrać terminy zdawania egzaminów, aby dzielił je co najmniej jeden dzień wolny. Na kolejnych latach liczba egzaminów w sesji jest ograniczana. Po II roku studiów przewidziano trzy egzaminy (dla zajęć *organizacja i finansowanie kultury* wyznaczono dwa terminy w odstępie tygodniowym) z zajęć kulturoznawczych oraz egzamin z języka obcego. Po roku III – dwa. Zajęcia kończące się zaliczeniem z oceną, najczęściej w ostatnim tygodniu trwania z semestru.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tych dyscyplinach. Obejmują specyficzną wiedzę dla dyscypliny wiodącej oraz dyscyplin uzupełniających, a także najnowsze badania w ich ramach prowadzone.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Niewłaściwie oszacowano liczbę godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz przypisanie zajęć językowych i ogólnowydziałowych do dyscypliny nauki o kulturze i religii.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów i zróżnicowane, dopasowane do charakteru zajęć - tradycyjnych wykładów i nowatorskich form ćwiczeniowych, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się. Umożliwiają również wprowadzenie do studiowania na studiach magisterskich bądź przygotowania do prowadzenia działalności naukowej.

Program, organizacja i nadzór nad realizacją praktyk zawodowych, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi

w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się, a także są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku. Kandydaci na I stopień kulturoznawstwa, zgodnie z formalnie przyjętymi zasadami rekrutacyjnymi, podlegają konkursowi świadectw. W jego trakcie brane są pod uwagę oceny z następujących przedmiotów obowiązkowych: *język polski i nowożytny język obcy*, a dodatkowo kandydat może uzyskać punkty za maksymalnie dwa przedmioty ze wskazanej grupy przedmiotów nieobowiązkowych, ale istotnych w procesie kształcenia kulturoznawczego: *historia, historia sztuki, WOS, język łaciński i kultura antyczna, historia muzyki, wiedza o tańcu oraz filozofia*. O przyjęciu decyduje ranking uzyskanej w procesie rekrutacji punktacji. Przyjęty limit miejsc na studia pierwszego stopnia, na rok 2022/2023, ustalony został na poziomie 25 (minimum 20 osób), zaś przeliczniki punktacji przedmiotów maturalnych zostały opublikowane w Informatorze UŁ oraz w Zasadach rekrutacji UŁ. Tym samym zasady przyjęć na studia, jak i liczba przyjmowanych kandydatów gwarantują właściwą jakość kształcenia na ocenianym kierunku.

Wymogi rekrutacyjne nie uwzględniają natomiast informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu, co nie do końca przystaje do stanu faktycznego. Tym samym **rekomenduje się** zamieszczenie w wymogach rekrutacyjnych informacji o kompetencjach cyfrowych kandydatów.

Zadbano natomiast o zabezpieczenie potrzeb osób z niepełnosprawnościami, których w procesie rekrutacji wspomaga Pełnomocnik Rektora UŁ ds. Osób Niepełnosprawnych, w razie potrzeby pełniący rolę pośrednika między kandydatem z niepełnosprawnością a Komisją rekrutacyjną.

Warunki i procedury potwierdzanie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się w procesie uczenia się poza systemem studiów (PEUS) dookreślone są odpowiednią uchwałą Senatu Uniwersytetu Łódzkiego, przy czym to rektor w drodze zarządzenia wyłania z Uczelnianej Rady ds. Jakości Uczenia się Uczelniany specjalny Zespół ds. Potwierdzenia Efektów Uczenia się, do którego to zespołu włączony zostaje także przedstawiciel otoczenia społeczno-gospodarczego. Potwierdzenie PEUS jest usługą odpłatną. Wstępna weryfikacja dokumentów osoby ubiegającej się o PEUS należy do doradcy edukacyjnego. Na podstawie ustalonej przez Uczelnię procedury osoba mająca praktykę zawodową, a niemogąca potwierdzić formalnie swojego wykształcenia może ubiegać się o przyjęcie na studia i uznanie potwierdzonych uczelnianym certyfikatem efektów uczenia się uzyskanych w innym trybie.

W Regulaminie studiów precyzyjnie określono również warunki uznania uzyskanych osiągnięć studenta w ramach programów mobilnościowych, takich jak Erasmus, NAWA, Edukacja, MOST, a także w sytuacjach przenoszenia się studenta z uczelni krajowej lub zagranicznej. Przyjęto zasadę, że efektom uczenia się, które uzyskano w innych uczelniach, nadaje się punkty ECTS odpowiadające punktom przypisanym do efektów uczenia się w UŁ. W przypadku programu Erasmus lub innego programu mobilnościowego uznaje się punkty ECTS zdobyte przez studenta w uczelni krajowej lub zagranicznej. Szczegółowe regulacje w tej kwestii określa Regulaminu studiów, w którym zawarte są postanowienia dotyczące zajęć i studiów realizowanych poza kierunkiem podstawowym, jak też w innej uczelni. Wedle zapisów każdy student ma prawo za zgodą dziekana realizować wybrane przedmioty, a tym samym efekty uczenia się na innym kierunku, na innym wydziale lub na innej uczelni krajowej bądź zagranicznej, ale nie mogą to być przedmioty, którym przypisano analogiczne efekty uczenia się zrealizowane już przez studenta w ramach podstawowego kierunku studiów.

Zasady i procedury dyplomowania należy uznać za trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Tryb dyplomowania dookreślony jest w Regulaminie studiów oraz zarządzeniu 130 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego, m.in. w sprawie oświadczenia o samodzielnym napisaniu pracy dyplomowej oraz zapewnienia jakości prac pisemnych w zakresie procedury antyplagiatowej oraz ich archiwizacji w Uczelni. Na kierunku kulturoznawstwo studenci przygotowują pracę dyplomową w ramach seminarium licencjackiego pod kierunkiem opiekuna naukowego, którym może być pracownik posiadający co najmniej stopień naukowy doktora. Wszelkie kryteria dotyczące przygotowania pracy licencjackiej sprecyzowane są w szczegółowych zasadach dyplomowania. Jednym z istotnych zapisów jest konieczność zatwierdzenia tematu pracy licencjackiej przez Radę Dydaktyczną jednostki odpowiedzialnej za dany kierunek studiów nie później niż do końca piątego semestru studiów licencjackich. Warunkiem zatwierdzenia tematu jest jego zgodność z dyscyplinami, do których został przypisany kierunek oraz kierunkowymi efektami uczenia się. Ewentualne zmiany tematu pracy zatwierdza również Rada Dydaktyczna. W dokumencie zawierającym zasady dyplomowania określono też wymogi formalne pracy, w tym jej rozmiar (25-40 stron znormalizowanego wydruku), charakter przypisów, bibliografię itp. Na kierunku dopuszcza się również pracę dyplomową przygotowaną metodą projektu. Składa się na nią część opisowa projektu oraz zadanie praktyczne w powiązaniu z efektami kierunkowymi.

Na Wydziale określono również zasady przebiegu egzaminu dyplomowego. Osoba przewodnicząca komisji czuwa nad prawidłowym przebiegiem egzaminu. Na studiach pierwszego stopnia komisja, składająca się obok osoby przewodniczącej także z promotora/promotorki pracy oraz osoby recenzującej, przeprowadza egzamin dyplomowy polegający na zadaniu trzech pytań: jednego z wykazu zagadnień opracowanych dla kierunku, drugiego związanego z problematyką przedstawianą podczas seminarium, w trakcie którego realizowana jest znaczna część efektów uczenia się na kierunku, a trzeciego bezpośrednio związane z tematyką pracy. Pytania obejmują zakres materiału związany z wiedzą, którą student zdobył w toku studiów. Pytania egzaminacyjne, ocena odpowiedzi, komponenty merytoryczne uwzględniane w łącznej ocenie końcowej egzaminu dyplomowego umieszczone są w protokole Komisji wypełnianym w systemie APD.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Na kierunku kulturoznawstwo ocena postępów w pracy studentów przeprowadzana jest systematycznie przez osoby prowadzące zajęcia, jak też koordynatorów zajęć, co znajduje odzwierciedlenie w ocenach cząstkowych z różnego typu prac studenckich, egzaminów oraz w zaliczeniach końcowych. O uzyskanych ocenach studenci są bezpośrednio informowani po wykonaniu danego zdania, po egzaminie lub zaliczeniu z przedmiotu. Ogólne zasady zaliczania i rozliczania przedmiotów oraz studiów określają zasady zawarte w Regulaminie studiów. Szczegółowe informacje na temat zasad i form zaliczania zawarte są w sylabusach przedmiotów. Nadzór nad prawidłowym przebiegiem zaliczania i rozliczania zajęć oraz studiów sprawuje Rada Dydaktyczna oraz koordynator kierunku, który wraz z prowadzącymi zajęcia ustala warunki realizacji i zaliczania przedmiotu, monitoruje terminowość oraz jakość zaliczania przedmiotu.

Wszystkie egzaminy i zaliczenia kończące przedmiot odbywają się w sesji egzaminacyjnej, której terminy corocznie określone są w kalendarzu akademickim zatwierdzanym przez zarządzenie rektora. Każdemu studentowi przysługuje również prawo zdawania jednego egzaminu lub zaliczenia poprawkowego z każdego przedmiotu. W sytuacjach konfliktowych na wniosek studenta dziekan może zarządzić komisyjne sprawdzenie wiedzy i umiejętności studenta w zakresie danego przedmiotu, zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie studiów.

Przyjęte na kierunku zasady umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością (przewidziano indywidualną ścieżkę kształcenia, jak też indywidualne formy zaliczania).

Na kierunku w czasach pandemii przyjęto metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość gwarantujące identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów. Zasady te zostały uregulowane na poziomie uczelnianym.

Przyjęte na kierunku metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody, które stosowano w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, są różnorodne, specyficzne i zapewniające

skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Umożliwiają nie tylko sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, ale też stopień opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych, dzienników praktyk, a także są monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy lub kierunków dalszej edukacji. Weryfikacji etapowych efektów uczenia się służą najczęściej testy (testy otwarte i zamknięte, testy wyboru i mieszane), bieżąca ocena przygotowanych zadań i prezentacji (indywidualnych lub grupowych), a w wypadku sprawdzenia wiedzy całościowej służą: egzaminy ustne i pisemne, testy pisemne i kolokwia semestralne, prace pisemne (rozprawka, esej), zaś na etapie końcowym studiów pierwszego stopnia praca dyplomowa oraz egzamin dyplomowy.

Prace co do formy, tematyki i metodyki są różnorodne, realizują efekty wszystkich dyscyplin, do których kierunek został przypisany. Formy i tematyka prac przygotowywanych w ramach zajęć ściśle są powiązane z tematyką danego przedmiotu i z zakładanymi efektami uczenia się. Oprócz tradycyjnych prac pisemnych studenci przygotowują również prace projektowe związane z określonymi obszarami praktyk kulturowych. Na przykład w ramach przedmiotu *Teatr najnowszy* jest wymagane napisanie recenzji problemowej wybranego spektaklu teatralnego, a z kolei w ramach przedmiotu *Krytyka artystyczna* studenci zobowiązani są do napisania recenzji wybranego wydarzenia artystycznego oraz przeprowadzenia wywiadu z wybranym twórcą. W ramach przedmiotów fakultatywnych realizowane są prace o charakterze projektów indywidualnych i grupowych.

Prace dyplomowe, zgodnie z przyjętymi założeniami, scharakteryzowanymi powyżej, przygotowane są w zakresie dyscyplin, do których został przypisany kierunek, z wykorzystaniem narzędzi teorii kultury i odpowiednich pojęć z zakresu m.in. medioznawstwa, filmoznawstwa, filozofii oraz antropologii kulturowej. Tym samym rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów, jak też prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany.

Studenci są posiadają osiągnięcia naukowe w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. Uczestniczą w pracach kół naukowych funkcjonujących na wydziale, jak i na kierunku, biorąc udział w sesjach i seminariach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadra naukowa prowadząca kształcenie liczy łącznie 39 osób. W tym gronie 8 pracowników akademickich reprezentuje tylko 1 dyscyplinę - nauki o kulturze i religii, 4 - literaturoznawstwo, 2 - filozofię, 1 – nauki o sztuce, pozostali przypisują swój dorobek do dwóch z wymienionych dyscyplin. Reprezentowane przez nauczycieli akademickich dyscypliny ściśle związane są z programem studiów kulturoznawczych prowadzonych na kierunku, co gwarantuje nie tylko prawidłową realizację zajęć, ale także wysoki poziom kształcenia. To grono naukowców o bogatym i aktualnym dorobku naukowym w dyscyplinie wiodącej dla kierunku oraz w 2 innych dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek. Zakres badań naukowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich jest w pełni zgodny z treściami nauczania poszczególnych przedmiotów. To specjaliści w swojej dziedzinie: kulturoznawcy, historycy teatru, filmu i nowych mediów, teatrolożki, medioznawcy i literaturoznawcy. Ich kompetencje merytoryczne do prowadzenia zajęć z zakresu kultury wizualnej, sztuki filmowej i teatralnej, kultury popularnej, teorii kultury, metodologii badań kulturoznawczych, antropologii kultury, zarządzania w instytucjach kultur i polityki kulturalnej i edukacji kulturalnej poświadczają liczne publikacje monograficzne ich autorstwa, artykuły, publikowane w kraju i zagranicą, realizowane międzynarodowe granty i projekty NPRH oraz NCN. Badania nauczycieli akademickich zatrudnionych na kierunku mają charakter interdyscyplinarny, w pełni wpisują się w aktualny stan wiedzy humanistycznej, są odpowiednio aplikowane do treści zajęć. Różnorodność pól badawczych, dyscyplin, jakie reprezentują, pozwala zrealizować główne cele kształcenia na kierunku, jakimi są zdobycie aktualnej i wszechstronnej wiedzy o różnych dziedzinach sztuki ujmowanych w kontekście przemian historycznych i kulturowych, nabycie umiejętności analizy współczesnej kultury z wykorzystaniem

narzędzi badawczych właściwych badaniom kulturoznawczym i naukom o sztuce oraz przygotowanie i zainspirowanie studentów do aplikowania tej wiedzy. Wielu członków kadry łączy badania naukowe z działalnością praktyczną na polu kultury (współpracują jako konsultanci z władzami miasta, z Centralnym Muzeum Włókiennictwa, Nowym Muzeum Sztuki – działem Muzeum Narodowego w Gdańsku, Miejską Galerią Sztuki, Domem Literatury w Łodzi). To pozwala im implementować w treści nauczania zdobyte poza uczelnią doświadczenia zawodowe i kompetentnie przygotować studentów do prowadzenia aktywności zawodowej w sektorze kultury.

Do obsady zajęć włącza się także wykładowców z innych niż nauki o kulturze i religii dyscyplin: 1 osobę ze stopniem dr hab. w dyscyplinie nauk o zarządzaniu, posiadającą kompetencje do prowadzenia przedmiotu: *organizacja i finansowanie kultury* oraz 1 osobę ze stopniem dr nauk prawnych realizującą przedmiot: *zagadnienia prawne w sektorze kultury*. Prowadzenie zajęć fakultatywnych powierza się także osobom spoza UŁ. W tej liczącej 25 osób grupie są nie tylko pracownicy naukowcy, ale także kuratorzy wystaw, specjaliści w zakresie marketingu, organizacji życia kulturalnego, festiwali i eventów, dziennikarstwa, krytyki artystycznej i edytorstwa, gier video, producenci wydarzeń artystycznych, pracownicy archiwów i muzeów, którzy swe doświadczenie, także aktualnie prowadzone badania i projekty zawodowe mogą wykorzystać na zajęciach warsztatowych lub specjalistycznych, np. *„formatowanie” gamingu. Schematy i powtarzalność w branży gier video, dokument interaktywny – teoria i praktyki, warsztat producenta festiwalu, media społecznościowe w projektach kulturalnych, produkcja i programowanie tańca współczesnego* i inne. Zaangażowanie praktyków pozwala zrealizować oczekiwania studentów kierunku na bogatą ofertę zajęć o wymiarze praktycznym, które pozwolą im rozwijać umiejętności przydatne w pracy zawodowej w różnych sektorach kultury.

Do kadry naukowej prowadzącej wszystkie zajęcia na kierunku zalicza się 3 profesorów zwyczajnych, 14 doktorów habilitowanych, 25 doktorów oraz 3 magistrów zatrudnionych na Wydziale Humanistycznym UŁ oraz 3 osoby z innych wydziałów UŁ i 6 doktorantów. Pozostali stopnie naukowe zdobyli w kilku innych dyscyplinach takich jak: nauki o zarządzaniu (1 dr hab.), nauki prawne (1 dr). Większość z osób prowadzących zajęcia obligatoryjne tytuły naukowe zdobyło w zakresie nauk humanistycznych i dyscyplinach: nauki o kulturze i religii/ kulturoznawstwo (1 prof., 2 dr hab., 4 dr, 2 mgr), literaturoznawstwo (1 prof., 2 dr hab., 5 dr), nauki o sztuce (2 dr hab., 1 dr), historia (1 dr), filozofia (2 dr). Posiadane stopnie naukowe oraz reprezentowane przez tę część kadry dyscypliny ściśle związane są z programem studiów kulturoznawczych prowadzonych na kierunku. Struktura kadry, obecnie sprofilowanej kulturoznawczo (członkowie w większości reprezentują dyscyplinę nauki o kulturze i religii) jest efektem zmian zalecanych w poprzedniej akredytacji, które zostały dokonane w ostatnich latach.

Liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku (w bieżącym roku to 50 osób) jest odpowiednia w stosunku do liczby studentów. Na pierwszym stopniu studiuje obecnie około 65 osób, najliczniejszy jest rok pierwszy - 41 osób, na kolejnych liczebność spada, rok II liczy zaledwie 10 osób, roku III - 14. Zajęcia są zatem w większości realizowane w małych kilku lub kilkunastoosobowych zespołach, co umożliwia spersonalizowaną opiekę nad studentem. Zdecydowana większość nauczycieli akademickich to pracownicy kilku katedr należących do Instytutu Kultury Współczesnej UŁ odpowiedzialnego za prowadzenia kierunku. Są zatrudnieni na etacie, wielu jest z Uniwersytetem związana od wielu lat. Tu realizują kolejne stopnie kariery akademickiej, najpierw jako magistrzy, a potem adiunkci i pracownicy samodzielni. Rozwój kadry i stabilność zatrudnienia gwarantują nie tylko prawidłową realizację procesu dydaktycznego, ale także doskonalenie proponowanego programu studiów.

Kadra jest także w pełni przygotowana do prowadzenia zajęć w innych niż polski - językach, kilkoro prowadzi wykłady w języku angielskim oferowane w ramach przedmiotów fakultatywnych (np. zajęcia pt. *Audience Development for Theatre Management*). Nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku mają bardzo dobre przygotowanie dydaktyczne, doskonalone na kursach i warsztatach oferowanych przez UŁ (np. *warsztat akademickiej pracy dydaktycznej* czy *aktywizujące metody w kształceniu online*) oraz inne ośrodki. Niektórzy ukończyli specjalistyczne kursy, np. Kreatywny asystent=kreatywny student, Wprowadzenie do e-learningu, kurs z prowadzenia zajęć metodą Lego-Logo.

Chociaż obecnie zajęcia prowadzone są w bezpośrednim kontakcie, zgodnie z zaleceniami rektora UŁ, nadal wykorzystuje się narzędzia zdalne. Na wybranych platformach osoby prowadzące przedmiot umieszczają materiały dydaktyczne, co ułatwia studentom dostęp do literatury przedmiotu i przygotowanie się do zajęć. Pracownicy akademicy poszerzają swe kompetencje dydaktyczne, współpracując także ze szkołami i Edukacyjnym Centrum Kultury, testując autorskie metody dydaktyczne, które wykorzystują na zajęciach ze studentami (np. grę miejską, którą stworzył jeden z pracowników jako metodę innowacyjną). Prowadzą np. warsztaty dla nauczycieli z metod analizy filmu: Close reading, szkolenia z kreatywności w edukacji muzealnej. Ponadto publikują podręczniki wykorzystywane na konkretnych zajęciach prowadzonych na kierunku (np. *polityka kulturalna i zarządzanie teatrem, organizacja instytucji kultury*, czy na zajęciach dotyczących różnych aspektów kultury popularnej). Współtworzenie przez nich podręczników dla szkół średnich i materiałów dydaktycznych na stronie internetowej wymagało poszerzenia kompetencji dydaktycznych. To umożliwiło im odpowiednie wykorzystanie zdobytej już przez studentów wiedzy i zaprojektowanie zakresu wzbogacenia jej na zajęciach w ramach proponowanych na kierunku kursów.

Zajęcia na kierunku powierza się w pierwszej kolejności pracownikom zatrudnionym w UŁ. Zgodnie wymogiem ustawowym realizują oni więcej niż 75% zajęć na kierunku. Obsadę zajęć proponują kierownicy kilku katedr w IKW, biorąc pod uwagę kompetencje merytoryczne pracownika oraz jego doświadczenie dydaktyczne. Do współpracy zapraszane są także osoby spoza uczelni. W ich wyborze bierze się pod uwagę przede wszystkim doświadczenie zawodowe, osiągnięcia artystyczne i organizacyjne. Obciążenie godzinowe pracowników akademickich jest właściwe, zgodnie z Regulaminem pracy UŁ.

Potencjał kadrowy, jakim dysponuje jednostka, wykorzystany jest właściwie. Realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, była i jest nadal na bieżąco kontrolowana i monitorowana. Domeną tak nielicznego kierunku są zajęcia w bezpośrednim kontakcie. W okresie wprowadzenia obostrzeń związanych z pandemią kierunek działał bez przerw i zakłóceń.

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób spoza uczelni do prowadzenia zajęć jest transparentny i adekwatny do potrzeb związanych z prawidłowym przebiegiem procesu dydaktycznego. Najważniejszym kryterium jest zgodność prowadzonych przez nauczyciela akademickiego badań naukowych poświadczonych aktualnym dorobkiem z treściami nauczania danego przedmiotu oraz doświadczenie zawodowe i praktyka w zakresie realizacji projektów kulturalnych w przypadku osób spoza uczelni, którym powierza się zajęcia sprofilowane pod kątem przeszłej pracy studentów kierunku w instytucjach kultury. Literaturoznawca prowadzi zajęcia z *kanonu literackiego* i *wprowadzenia do literaturoznawstwa*, teatrołożka/ teatrolog zajęcia z *inscenizacji w teatrze współczesnym*, zajęcia z *edukacji kulturowej* dr kulturoznawstwa i edukator kulturowy, a zajęcia *współczesna filozofia francuska i epistemologia nauk humanistycznych* – dr filozofii. Z kolei zajęcia z produkcji

i programowania tańca współczesnego są powierzone producentce festiwalu Improwizacji Tańca, zaś kurs *media społecznościowe w projektach kulturalnych* prowadzi koordynator i promotor konkretnych wydarzeń kulturalnych.

Uczelnia stara się zaspokoić potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich. Wspiera ich w rozwijaniu i doskonaleniu kompetencji dydaktycznych. W ramach Komisji Doskonalenia Dydaktyki powołanej w UŁ tworzy się materiały szkoleniowe, opracowuje procedury regulujące prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, organizuje szkolenia z nowych metod i narzędzi możliwych do wykorzystania w pracy dydaktycznej. Wraz z przejściem na nauczanie zdalne uczelnia przygotowała cały zestaw instrukcji i tutoriali objaśniających obsługę narzędzi służących prowadzenia zajęć oraz weryfikacji efektów uczenia się w trybie online, przede wszystkim z wykorzystaniem platform umożliwiających współpracę zespołową w czasie rzeczywistym, przekazywanie i udostępnianie materiałów i plików różnego typu oraz przeprowadzania testów i egzaminów online. Nauczyciele akademicy nie tylko mogli poznać funkcjonalności polecanych platform i narzędzi, mogli także liczyć na wsparcie techniczne. Obecnie w prowadzeniu zajęć hybrydowych nadal na bieżąco udzielana jest im pomoc informatyków w zależności od zgłaszanych potrzeb.

W Uczelni prowadzona jest systematyczna ocena nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Oceny okresowe prowadzone są co 2 lata. Bierze się w nich pod uwagę dorobek naukowy, osiągnięcia organizacyjne i dydaktyczne każdego pracownika. W ocenie wykorzystuje się także wyniki ocen dokonywanych przez studentów, formułowanych w standardowych ankietach zajęć przeprowadzanych zdalnie na końcu semestru oraz z dodatkowych ankiet tzw. ankiet satysfakcji przeprowadzanych pod koniec każdego roku akademickiego w formie papierowej, aby dzięki pozyskanym w ten sposób opiniom zdiagnozować problemy i w kolejnym roku zastosować ich rozwiązanie.

Na kierunku przeprowadza się regularnie hospitację zajęć, harmonogram hospitacji ustalają kierownicy kilku katedr, w których zatrudnieni są prowadzący zajęcia. Każdy pracownik jest hospitowany raz w roku przez kierownika kierunku katedry lub przez wskazanego przez niego innego pracownika samodzielnego. Po hospitacji poznaje jej wynik, co umożliwia mu dalsze doskonalenie.

Wyniki ocen formułowanych we wszystkich ankietach omawia się na posiedzeniach Rady Instytutu. Służą doskonaleniu poszczególnych członków kadry i planowaniu ich indywidualnego rozwoju.

Polityka kadrowa Jednostki polega na zapewnieniu stałej kadry naukowo-dydaktycznej, której kwalifikacje odpowiadają prowadzonemu kierunkowi studiów I stopnia i realizowanych w jego ramach zajęć. Oprócz licznej grupy nauczycieli akademickich związanych z kierunkiem od dawna, w kadrze znalazło się wielu młodszych badaczy, którzy w ostatnich 6 latach zdobyli kolejne stopnie naukowe (dr hab. i dr) i awansowali (na stanowisko profesora uczelni awansowało 7 osób, 3 na stanowisko adiunkta). W ostatnich 3 latach zatrudniono dwoje doktorów zgodnie z obowiązującymi procedurami konkursowymi (konkursy ogłaszane są w BIP UŁ i rozstrzygane według przejrzystych kryteriów, dodatkowo od roku 2022 przyjęto Plan równych szans realizowany w zakresie rekrutacji, zatrudnienia i kariery zawodowej w Uniwersytecie Łódzkim). Dynamika rozwoju kadry jest efektem dobrze prowadzonej polityki kadrowej i troski o jej kulturoznawczy profil. Wzmocnieniu pozycji kierunku służyło także powołanie nowej Katedry Badań Kulturowych.

W Uczelni funkcjonuje transparentny system motywowania kadry. System przyznawania nagród za działalność naukową jest czytelny (o nagrody za działalność naukowo-badawczą i badawczą

występuje dziekan Wydziału). Dodatkowo pracownicy naukowo-dydaktyczni i badawczy, którzy wyróżnili się w działalności naukowej, mogą otrzymać comiesięczny dodatek motywacyjny przyznawany na rok na podstawie punktacji wyliczonej przez Centrum Rozwoju Wydziału.

Uczelnia udziela także finansowego wsparcia swym pracownikom prowadzącym zajęcia, co umożliwia rozwijanie indywidualnych karier i badań naukowych. Finansuje lub współfinansuje uczestnictwo w międzynarodowych konferencjach, wyjazdy na staże naukowe w zagranicznych ośrodkach akademickich. Administracja służy pomocą nie tylko w przygotowaniu grantów międzynarodowych, ale w ich administracyjnej obsłudze, co pozwala osobom kierującym grantami międzynarodowymi i zespołowymi w skupieniu się na kwestiach merytorycznych. Nauczyciele akademicki prowadzący granty mogą ubiegać się o zmniejszenia obciążeń godzinowych, chociaż często nie korzystają z tej możliwości, ceniąc sobie kontakt ze studentami w ramach zajęć. Uczelnia wspiera także awanse pracownicze, umożliwiając pracownikom staranie się o urlop naukowy lub odpowiednie rozłożenie zajęć dydaktycznych w ciągu roku akademickiego, finansując wydanie książek awansowych i współfinansując inne ich publikacje ważne dla dziedziny.

W Uczelni prężnie działa Akademickie Centrum Wsparcia, które zajmuje się reagowaniem na różne przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, także na wszelkie przejawy dyskryminacji i przemocy nie tylko wobec studentów, ale również członków kadry. Określa zasady rozwiązywania konfliktów, oferuje różne formy pomocy ofiarom. Nauczyciele narażeni na takie sytuacje mogą zwrócić się do centrum i zainicjować procedurę antydyskryminacyjną, uzyskać pomoc prawną i psychologiczną.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Wszystkie zajęcia odbywają się w jednym nowoczesnym budynku znajdującym się w centrum kampusu uniwersyteckiego. Do prowadzenia zajęć na kierunku wykorzystuje się 12 sal dydaktycznych (ze 114 dostępnych w budynku) z różną liczbą miejsc, 6 sal mieści 24 osoby, 2 sale – 36 osób, 2 – 30, jedna 48 osób. Wszystkie wyposażone są w komputer i projektor lub 60 calowy telewizor, wszystkie zgodne z aktualnymi standardami. Każda sala przygotowana jest odpowiednio, aby można było prowadzić zajęcia z wykorzystaniem najnowszych technologii, także zajęcia w trybie hybrydowym. Dodatkowo do zajęć specjalistycznych wykorzystuje się salę teatralną z oświetleniem scenicznym, salę kinową z wyciszeniem, wyposażoną w projektor Blu-ray, amplituner i nagłośnienie; pracownię multimedialną, laboratoria językowe (2) oraz pracownie komputerowe posiadające 25 stanowisk (5). Dostępne dla studentów kierunku są także studio telewizyjne z salą studyjną, reżyserką i magazynem oraz studio radiowe. Każda z tych pracowni wyposażona jest w odpowiedni sprzęt: projektory, miksery, kamery, zestawy transmisyjne, aparaturę dźwiękową, zestawy fotograficzno-filmowe, które mogą być wykorzystywane w trakcie zajęć terenowych. Realizowane są w nich zajęcia obligatoryjne i fakultatywne, na których studenci nabywają umiejętności realizacji materiałów audiowizualnych w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem. Mogą także bezpośrednio doświadczać materialno-technicznego wymiaru współczesnych praktyk kulturowych. W budynku znajdują się także 4 aule wykładowe mogące pomieścić od 478 do 125 osób, wyposażone w nowoczesny sprzęt audiofoniczny oraz komputer i projektor, z których można korzystać przy organizacji większych wydarzeń i konferencji. Szkolenia i konferencje, w których biorą udział nauczyciele akademicy i studenci kierunku, mogą być także organizowane w innych miejscach, w salach Pałacu Biedermanna oraz w Centrum Szkoleniowo-Konferencyjnym UŁ.

Sale, w których odbywają się konwersatoria i seminaryjne, są jasne, dobrze umeblowane i wyposażone w większości w tablice wykorzystywane na zajęciach w bezpośrednim kontakcie. Ich liczba oraz pojemność, także wyposażenie techniczne jest odpowiednie i wystarczające do prawidłowej organizacji procesu dydaktycznego, zgodne z potrzebami studentów i pozwalają na osiągnięcie przez nich efektów uczenia się, przygotowują do prowadzenia działalności praktycznej i naukowej oraz udział w tej działalności.

Liczba studentów kierunku jest mała, na poszczególnych latach waha się od 28 do 10, dlatego liczba, wielkość i układ pomieszczeń, są wystarczające i zapewniają właściwy przebieg zajęć dydaktycznych i gwarantują studentom odpowiednie warunki do pracy badawczej i projektowej. Służą temu także pracownie specjalistyczne wyposażone w nowoczesne sprzęty elektroniczne, komputery i odpowiednio dobrane oprogramowanie.

W budynku znajduje się kilka stref relaksacyjnych, punkty gastronomiczne i kafeterie. Studenci zgłaszający potrzebę wykorzystania sali do pracy projektowej i badawczej, wykonywanej poza czasem zajęć, mogą liczyć na pomoc, otrzymując do niej dostęp za zgodą prowadzących i pracowników administracji.

Studenci kierunku mogą korzystać zarówno z Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego (BUŁ), która znajduje się w pobliżu budynku, gdzie odbywają się zajęcia, jak też ze znajdującej się w nim Biblioteki Wydziałowej należącej do sieci bibliotek BUŁ. W otwartym w 2006 roku budynku BUŁ znajdują się wypożyczalnia, strefy wolnego dostępu, w której jest 60 miejsc do pracy i 12 stanowisk komputerowych, oraz 3 czytelnie: Główna na 60 miejsc z 7 stanowiskami komputerowymi i pętlą indukcyjną oraz 2 mniejsze czytelnie: Historyczna oraz Czytelnia Zbiorów Specjalnych i Muzykaliów. W budynku znajdują się także 4 sale do pracy grupowej, pokoje do pracy indywidualnej, pokój do nauki dla rodzica z dzieckiem, pracownia dla osób z niepełnosprawnościami i strefa coworkingowa. Biblioteka jest otwarta od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-20.00 i soboty w godz. 10.00-17.00. W okresie przed i w czasie sesji biblioteka czynna jest do 24.00, oferując użytkownikom w późnych godzinach wieczornych bezpłatną kawę (projekt „Buła do północy”). Użytkownicy biblioteki mają dostęp do Multiwyszukiwarki naukowej (obejmującej zasoby elektroniczne dostępne w UŁ, bazy danych, serwisy czasopism i książek elektronicznych), Katalog elektroniczny i Repozytorium oraz Bibliotekę Cyfrową UŁ. Studenci mogą korzystać z oferowanych przez BUŁ szkoleń on-line, np. „manager bibliografii”, czy „writefull” i fachowej pomocy z zakresu informacji naukowej i bibliografii w ramach projektu: „Pogotowie seminaryjne”.

Studenci mogą wypożyczyć w bibliotece 10 pozycji książkowych z wypożyczalni lub z przestrzeni wolnego dostępu; student studiujący dwa kierunki może wypożyczyć 15 książek, a pracownik naukowy – 30. Zamawiając pozycję sposobem tradycyjnym lub drogą elektroniczną, można wybrać miejsce jej odbioru/oddania (w wypożyczalni, w strefie wolnego dostępu lub w księżkomacie działającym 24 godziny). Zarówno studenci jak i pracownicy mogą skorzystać z Wypożyczalni Międzybibliotecznej i z usługi Wirtualnego Asystenta.

Biblioteka wydziałowa jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-18.00, co studentom wystarczy do skorzystania z jej zasobów. W czytelni znajduje się 69 miejsc (w tym 21 do pracy indywidualnej) oraz 7 stanowisk komputerowych, w tym jedno stanowisko przeznaczone dla osób z niepełnosprawnością ruchową, w strefie wolnego dostępu jest dodatkowo 5 stanowisk. Biblioteka posiada książkomat zlokalizowany w przedsionku bocznego wejścia do budynku, co usprawnia proces oddawania książek. Biblioteka wydziałowa dysponuje kserokopiarką samoobsługową na karty magnetyczne, z której mogą korzystać także studenci. Zamówienia można składać także drogą elektroniczną.

We wszystkich aulach i salach można korzystać z Internetu dostępnego na całym UŁ za pośrednictwem systemu Wi-Fi platformy Ederom. To umożliwi studentom i nauczycielom akademickim pracę zdalną na odpowiednio wybranych platformach i aplikacjach udostępnianie materiałów oraz organizowania wideokonferencji.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna zgodna jest z przepisami BHP i dostosowana odpowiednio do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W budynku, w którym prowadzone są zajęcia, znajdują się odpowiednio oznakowane windy, brak barier progowych, na każdym piętrze są toalety dla osób z niepełnosprawnością.

W BUŁ, w ramach realizowanego projektu (Nie)Pełnosprawny Student UŁ oferuje się korzystania ze zdalnego zamawiania materiałów dydaktycznych, które zdigitalizowane trafiają na stronę Biblioteki Cyfrowej UŁ, co ułatwia osobom z niepełnosprawnością przygotowanie się do zajęć bez wychodzenia z domu. BUŁ dysponuje także przenośną pętlą indukcyjną wspomagającą działanie aparatów słuchowych osób niedosłyszących; nad drzwiami głównymi BUŁ umieszczony jest znacznik TOTUPOINT, który to system nawigacyjno-informacyjny ułatwia osobom słabowidzącym poruszanie się w przestrzeni biblioteki. Student/studentka z niepełnosprawnością może skorzystać w czytelnich i bibliotece z klawiatury Intellikeys umożliwiającej obsługę palcami, nosem, stopą, podbródkiem, z klawiatury Big Keys LX o powiększonych czcionkach oraz myszy obsługiwanej głową. Student niedowidzący może skorzystać ze specjalnie przygotowanych stanowisk komputerowych z oprogramowaniem udźwiękawiającym, z urządzenia lektorskiego, z powiększalnika z płynną regulacją powiększenia; studentom niewidomym udostępniono drukarkę brajlowską. W czytelni Biblioteki Wydziałowej znajduje się pętla indukcyjna i wzmacniacz. Wszystko to zapewnia tym osobom komfort i pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności badawczej.

Studenci kierunku mogą korzystać z bogatych zasobów bibliotecznych zgromadzonych w BUŁ i Bibliotece Wydziału Filologicznego. W zbiorach tej pierwszej znajduje się ponad 3,4 mln woluminów, 585 tys. czasopism, 129 baz elektronicznych i prawie 30 tys. dokumentów z repozytorium UŁ. Wśród nich są także książki, dokumenty cyfrowe i czasopisma z zakresu studiów kulturoznawczych obejmujące swym zakresem różne zagadnienia historii kultury, filmu teatru, radia i nowych mediów. Dodatkowo studenci kierunku mają w BUŁ darmowy dostęp do zbiorów elektronicznych cyfrowych międzynarodowych czasopism naukowych. Baza Academic Search Ultimate 9 zapewnia studentom dostęp do recenzowanych czasopism akademickich, magazynów, periodyków, raportów, książek i nagrań wideo, zaspokaja także potrzeby naukowców w dziedzinie kultury, sztuki, literatury i języka); kolekcja czasopism naukowych wydawnictwa Cambridge University Press, Central and Eastern European Online Library-C.E.E.O.L – baza artykułów z czasopism humanistycznych, Current Contents – baza bibliograficzno-abstraktowa, kolekcja BazHum – baza zawartości polskich czasopism naukowych z zakresu nauk humanistycznych i społecznych, eBook Academic Collection-EBSCOhost – baza wielodyscyplinarnej kolekcji książek elektronicznych, Ibuk Libra – internetowy serwis publikacji akademickich, udostępniający podręczniki akademickie, książki i czasopisma naukowe, specjalistyczne oraz popularno-naukowe czołowych polskich wydawców, Newspaper Source-EBSCOhost – Multidyscyplinarna, pełnotekstowa baza artykułów z dzienników amerykańskich i prasy międzynarodowej, Loeb Classical Library. 2 stanowiska z dostępem do zbiorów Academica umożliwiają korzystanie z elektronicznych zasobów biblioteki cyfrowej Biblioteki Narodowej, w tym z publikacji chronionych prawem autorskim.

Biblioteka Wydziału Filologicznego posiada największy księgozbiór wśród bibliotek wydziałowych na Uniwersytecie Łódzkim – zbiory biblioteczne liczą obecnie 266 572 woluminów, w tym: wydawnictwa zwarte (książki): 242 101 wol., czasopisma: 21 617 wol. (1026 tyt., w tym otrzymywanych obecnie – prenumerata i dary – 171, w tym 8 zagranicznych) oraz zbiory specjalne (np. zbiór prof. Gazdy). Około 20 tys. pozycji dotyczy kultury i sztuki (filmu, teatru, literatury i sztuk pięknych), mogą z nich korzystać studenci kierunku. Zasób kulturoznawczy jest sukcesywnie powiększany (w ostatnim roku zakupiono 300 nowych książek). Biblioteka posiada także zbiór filmów na DVD (obecnie liczy on ponad 600 pozycji) sukcesywnie dopełniany również dzięki darowiznom.

Zasoby, jakimi dysponują obie biblioteki, są zgodne co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego i formy wydawniczej z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, w tym prowadzenia

działalności naukowej i praktycznej na kulturoznawstwie. Obejmują one piśmiennictwo zalecane w sylabusach, a ich liczba odpowiada liczbie studentów na kierunku. Zgłaszane co roku przez nauczycieli prowadzących zajęcia pozycje są sukcesywnie kupowane. Pręźnie działa Rada Biblioteczna. Wiele z pozycji zakupuje się w ramach grantów realizowanych na kierunku przez członków kadry, wzbogacają one księgozbiór specjalistyczny dedykowany także studentom kierunku.

Zasoby bibliotek udostępniane są w formie tradycyjnej jak i elektronicznej. Umożliwiają dostęp do światowych zasobów informacji naukowej. Są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełne korzystanie z zasobów. Materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej przygotowywane przez prowadzących zajęcia lub pracowników biblioteki wydziałowej zgodnie z zamówieniem udostępniane są studentom na platformach z odpowiednimi funkcjonalnościami oraz w tzw. Chmurze.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym i stałym przeglądom pod kątem sprawności, dostępności i nowoczesności przez jednostki uczelniane. Uwzględnia się w tym procesie potrzeby wynikające z realizacji dydaktyki na kierunku i jej specyfiki (dotyczy to np. sali teatralnej, studia telewizyjnego, radiowego i sali kinowej). W procesie tym uczestniczą nauczyciele akademicy i studenci. Stałemu monitorowaniu infrastruktury i wyposażenia pomieszczeń dydaktycznych i przestrzeni budynku także obsłudze studentów służy ankieta umieszczona przed wejściem do pokoju administracji i skrzynka, do której anonimowo można wrzucać zarówno ankietę jak i pisemne prośby i zażalenia. Uwagi studenci mogą także zgłaszać do opiekuna roku lub sekretariatu IKW. Wszystkie pozyskane w ten sposób zgłoszenia są na bieżąco analizowane i wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury, wyposażenia sal, specjalistycznego oprogramowania oraz zasobów informacyjnych i bibliotecznych. Dzięki temu w ostatnim czasie poprawiono Internet w budynku i przygotowano nową strefę relaksu, co świadczy o rzeczywistym wpływie studentów na proces udoskonalania infrastruktury poprawę komunikacji. W czasie pandemii i prowadzenia zajęć online dla studentów zgłaszających problem z dostępem do Internetu lub brak odpowiedniego sprzętu przygotowano w budynku sale, w których mogliby bez przeszkód realizować proces dydaktyczny.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzona jest systematycznie, ma charakter stały i przybiera zróżnicowane form. Motywacją do jej prowadzenia jest upracticznienie procesu kształcenia, który odpowiada potrzebom rynku pracy. Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi uczelnia współpracuje w ramach projektowania i realizacji programu studiów na ocenianym kierunku, jest zgodny z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest ten kierunek. Ponadto są to podmioty, których działalność jest spójna z koncepcją, celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowym rynku pracy. Z przedstawionej dokumentacji wynika, że na wizytowanym kierunku nie ma osoby odpowiedzialnej za współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Prowadzone są jednak nieformalne kontakty z poszczególnymi nauczycielami akademickimi, co wynika z bieżących kontaktów pozauczelnianych.

W trakcie pandemii wirusa SARS-CoV-2 współpraca z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego nie uległa osłabieniu, ale zmieniła formę ze stacjonarnej na zdalną.

Lista przedstawicieli otoczenia gospodarczego, z którymi zostały podpisane umowy o współpracy, obejmuje około 20 podmiotów. Dodatkowo Uczelnia współpracuje również z instytucjami i firmami, z którymi nie ma podpisanych umów. Na liście podmiotów współpracujących znajdują się m.in.: publiczne instytucje kultury, media, szkoły ponadpodstawowe, uczelnie wyższe, firmy prywatne oraz organizacje pozarządowe. Głównymi formami współpracy z interesariuszami zewnętrznymi są: prowadzenie praktyk, zajęć, szkoleń, warsztatów, organizacja konferencji, wspólne publikacje i recenzje, doktoraty wdrożeniowe oraz nieformalne opiniowanie programów studiów. Takie zróżnicowanie pozwala znacząco zaangażować interesariuszy zewnętrznych w proces kształcenia, dzięki czemu studenci zyskują możliwość zapoznania się w praktyce z przyszłym zakresem działalności zawodowej oraz nabierają doświadczenia.

Na Wydziale Filologicznym UŁ powołano Radę Biznesu i Pracodawców, w której zasiadają przedstawiciele instytucji publicznych, prywatnych przedsiębiorstw i firm działających w Łodzi oraz regionie. Do kompetencji i zadań Rady należą m.in. wymiana doświadczeń, prowadzenie wspólnych praktyk edukacyjnych oraz współtworzenie, wdrażanie i doskonalenie programu kształcenia. W trakcie prowadzonych spotkań z władzami kierunku oraz otoczeniem społeczno-gospodarczym przedstawiono przykładowe efekty potwierdzające realny wpływ nieformalnych spotkań na program kształcenia. Dotyczą one m.in. takich przedmiotów, jak: *stylistyka praktyczna*, *edycja tekstów*, *dziedzictwo*

kulturowe, organizacja i finansowanie kultury, zagadnienia prawne w sektorze kultury, edukacja kulturowa – wprowadzenie, praktyki kuratorskie w sztuce współczesnej, krytyka artystyczna.

Powodzeniem cieszy się współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym przy realizacji praktyk, konferencji, warsztatów, szkoleń, wykładów oraz seminariów, na które zapraszani są interesariusze zewnętrzni. Przykładami takich form współpracy mogą być: moduł zajęciowy *komunikacja w biznesie*, coroczne Targi Pracy, warsztaty Biznes w Internecie czy szkolenia organizowane we współpracy z firmami PWC, Philips, Deloitte, Tower Group Communications oraz Accenture. Dodatkowo pracownicy Instytutu Kultury Współczesnej UŁ angażują się we współpracę z wieloma instytucjami publicznymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie działalności badawczo-eksperckiej, szkoleniowej, edukacyjnej i popularyzatorskiej. Wchodzą w skład komisji konkursów i olimpiad wiedzy, są członkami rad programowych, społecznych, instytucji kultury oraz komisji samorządowych, prowadzą wykłady, warsztaty, seminaria, panele dyskusyjne. Opracowują również materiały edukacyjne, dydaktyczne i informacyjne, sprawują opiekę artystyczną, współorganizują wystawy sztuki i inne wydarzenia w instytucjach kultury, prowadzą działalność w zakresie krytyki poszczególnych dyscyplin.

Ciekawą inicjatywą na UŁ jest program Absolwent VIP, który ma na celu podtrzymanie więzi z najwybitniejszymi wychowankami uczelni. Zakłada liczne działania propagujące naukę oraz dokonania absolwentów UŁ: oferując wykłady eksperckie, cykliczne spotkania, projekt mentorski oraz wydarzenia specjalne. Uczestnikami tego programu jest aż 11 absolwentów kierunku kulturoznawstwo. Dzięki tego typu kontaktom najzdolniejsi absolwenci łączą Uczelnię z ich obecnymi miejscami pracy i umożliwiają transfer wiedzy.

Na Uniwersytecie Łódzkim funkcjonuje Biuro Karier. Jego głównym zadaniem jest wsparcie studentów w wyborze drogi zawodowej. Ten cel jest realizowany poprzez prowadzenie indywidualnego i grupowego doradztwa zawodowego, wsparcie psychologa, organizację warsztatów i szkoleń, dostarczanie informacji o rynku pracy i możliwościach podnoszenia kwalifikacji oraz zbieranie i udostępnianie ofert pracy, staży i praktyk zawodowych.

Na wizytowanym kierunku prowadzone są przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Realizowane są one głównie w formie nieformalnych rozmów z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych, co wynika z częstych, bezpośrednich kontaktów przy realizacji licznych wydarzeń naukowych, kulturalnych i społecznych. Efektem prowadzonych przeglądów jest ciągła zmiana i rozwój form współpracy w zakresie wspólnych inicjatyw.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Uczelnia współpracuje w projektowaniu realizacji programu studiów na kierunku kulturoznawstwo jest zgodny z dyscypliną, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy dla tego kierunku. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi prowadzona jest systematycznie i przybiera zróżnicowane formy. Przede wszystkim przejawia się ona w realizacji zajęć, praktyk zawodowych, projektów dofinansowanych ze środków publicznych, wspieraniu lokalnej społeczności oraz prowadzeniu warsztatów. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych uczestniczą w opiniowaniu

koncepcji kształcenia oraz efektów uczenia się. W trakcie pandemii zostały opracowane procedury, które pozwoliły zachować ciągłość komunikacyjną z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Na ocenianym kierunku prowadzone są nieformalne przeglądy współpracy w celu podniesienia jakości.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia zgodnie z celami strategicznymi UŁ realizowane jest na kierunku w różnych formach. Ma odbicie w programie studiów, w treściach prowadzonych w jego ramach przedmiotów oraz w efektach kształcenia odnoszących się także do znajomości języka i umiejętności posługiwania się nim. Na wielu zajęciach obowiązkowych, obecna jest tematyka międzynarodowa (np. kurs pt. *teatr francuski XVIII i XIX w., teatr i dramat niemieckojęzyczny XIX-XXI w., literatura i kolonializm*) i wykorzystywana literatura obcojęzyczna. Dotyczy to w szczególności przedmiotów fakultatywnych sprofilowanych pod kątem wiedzy o innych niż polska kulturach (np. kursy: *Polska-Japonia; poezja i sztuki wizualne w perspektywie transkulturowej, kino krajów bałtyckich*), niektóre z nich prowadzone są w języku angielskim (np. *Cultural Product in Theatre Management*). Studenci kierunku mają do wyboru nie tylko lektorat z języka angielskiego, ale również w ramach zajęć ogólnouczelnianych lektoraty z innych języków, np. z języka irlandzkiego, francuskiego i niemieckiego. W ramach przedmiotów ogólnouczelnianych studentom proponuje się również do wyboru wykłady i seminaria prowadzone w języku obcym (angielskim), przez zaproszonych z zagranicy wykładowców - w ostatnim czasie byli to m.in. profesorowie z Universidad de Zaragoza w Hiszpanii, Universität zu Köln, z University in Georgia, Pace University (Nowy Jork).

Kolejnym sposobem na rozwój umiędzynarodowienia studiów kulturoznawczych jest wymiana akademicka i aktywność pracowników naukowych na forum międzynarodowym. Uczelnia stwarza bardzo dobre warunki do rozwoju międzynarodowej aktywności kadry i studentów. Dzięki licznym umowom partnerskim z uczelniami na całym świecie możliwa jest realizacja wielu projektów współpracy badawczo-naukowej i wymiany akademickiej. Instytut Kultury Współczesnej posiada umowy współpracy z 26 uczelniami zagranicznymi w 12 krajach m.in. w Belgii (Universiteit Antwerpen, Vrije Universiteit Brussel), Czechach (Univerzita Karlova, Univerzita Palackého v Olomouci), Hiszpanii (Universidad Complutense de Madrid, Universidad de Granada, Universidad de Sevilla, Universidad de Valencia, Universitat de Barcelona), Niemczech (Fachhochschule Kiel, Johannes Gutenberg-Universität Mainz, Justus-Liebig-Universität Giessen, Technische Universität Dresden, Universität Trier), Norwegii (Oslo Metropolitan University – OsloMet, także z uniwersytetami na Litwie, w Portugalii, we Włoszech i Chorwacji).

Wielu z nauczycieli akademickich odbywa wyjazdy naukowe do innych ośrodków akademickich, np. Technische Universität w Dreźnie, Uniwersytet Wiedeński, Akademia Sztuk Pięknych i Dizajnu

w Bratysławie, UCL University Collage London; APGRD University of Oxford i Histoire des Arts et des Représentations, Université Paris-Nanterre Frankfurt nad Odrą, Europa-Universität-Viadrina, Sorbone: Paris IV, Università degli Studi della Tuscia w Viterbo.

O ich aktywności na arenie międzynarodowej świadczą także wykłady gościnne oraz zajęcia ze studentami prowadzone w zagranicznych uczelniach, np. w Iniversity of Cree i University of Patras w Grecji, Iniwierzita Komensh, University Vancouver w Kanadzie, w Uniwersytecie Komenského w Bratysławie.

Efektom międzynarodowej współpracy i aktywności międzynarodowej są także projekty badawcze i naukowo-dydaktyczne inicjowane lub współtworzone przez pracowników naukowych i dydaktycznych prowadzących zajęcia na kierunku np. udział w projekcie Confrontations: Sessions in East European Art History, The Post-Socialist Art Centre at the Institute of Advanced Studies University College London, Getty Foundation's Connecting Art Histories Programme; Émergence de l'art vidéo en Europe: historiographie, théorie, sources et archives (1960-1980), Labex Arts-H2H i Bibliothèque nationale de France, w projekcie EUTERPE: European Literatures and Gender from a Transnational Perspective (MSCA Doctoral Networks, Horyzont EUROPA).

Nauczyciele akademicki współpracują z zagranicznymi badaczami, np. z zespołem ERC T-MIGRANTS, z Mémorial de la Shoah w Paryżu przy organizacji Uniwersytetu Letniego, z Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi, współorganizując cykl spotkań i warsztatów dla studentów oraz nauczycieli akademickich z Polski, Niemiec i Norwegii, także z Volda University College w Norwegii i das Zentrum für Zeithistorische Forschung w Poczdamie, w projekcie Internationaler Workshop Rethinking Memory Culture in Łódź. Problematyka tych projektów koresponduje z programem kształcenia na kierunku i służy włączaniu studentów w prowadzone w ich ramach badania i umożliwia im zdobywanie aktualnej wiedzy i doświadczeń naukowych, w tym zapoznania się z najnowszymi osiągnięciami na polu badań współczesnej kultury i sztuki oraz edukacji.

Ważnym elementem umiędzynarodowienia jest uczestnictwo studentów, wykładowców i wykładowczyń w Programie Erasmus+. Każdy ze studentów kierunku może uczestniczyć w wymianie międzynarodowej przez 1 semestr. Łącznie w okresie 2017-2020 w programie Erasmus+ wzięło udział dwanaścioro studentów. Dopiero w ostatnich miesiącach można zaobserwować powracające ich zainteresowanie programami wymiany międzynarodowej. Rozwojowi mobilności studentów i studentek sprzyja także obecność studentów zagranicznych na ocenianym kierunku. Pracownicy i studenci są informowani o możliwościach wyjazdów zagranicznych w ramach programu Erasmus+, ale także o szeregu innych stypendiów i programów międzynarodowych. Na spotkaniach i konsultacjach w koordynatorom mogą zgłaszać wszelkie zastrzeżenia i formułować szczegółowe pytania, co pozwala zintensyfikować proces wymiany studenckiej.

W ramach Erasmus+ realizowane są także granty EU, np. LLOM Language Learning Online in the Age of Mobility 2018-2022, w którym partnerami są: Paris 1 Panthéon-Sorbonne University, University of Alcalá, University of Aveiro, University of Eastern Finland, University of Vienna, Aristotle University of Thessaloniki, European University Foundation. Służą one umocnieniu współpracy międzynarodowej nie tylko w zakresie wymiany naukowej, badawczej, ale także dydaktycznej.

Stopień umiędzynarodowienia aktywności nauczycieli akademickich i studentów jest systematycznie monitorowany przez władze Uczelni za pośrednictwem Biura Współpracy z Zagranicą. Na podstawie regularnie zgłaszanych raportów dokonuje się ewaluacji współpracy z podmiotami zagranicznymi, z którymi Uczelnia podpisała umowy. Podejmowane w tym zakresie działania obejmują:

monitorowanie sytuacji i wsparcia studentów oraz członków kadry dydaktycznej wyjeżdżających do uczelni zagranicznych jak i studentów oraz nauczycieli akademickich z zagranicy przebywających na uczelni; sprawdzanie stopnia zadowolenia studentów i kadry uczestniczących w zagranicznych wyjazdach (ankiety). Na odbywających się 2 razy w roku spotkaniach Koordynatorów ds. programu Erasmus+ oraz Rektora ds. Współpracy z Zagranicą i kierownika Biura Współpracy z Zagranicą omawia się pozyskane z raportów i ankiet dane, ocenia stopień i formy umiędzynarodowienia dokonuje się planowania dalszej współpracy z podmiotami zagranicznymi i modelowania odpowiedniego do uzyskanych opinii dalszych działań służących zintensyfikowaniu procesu umiędzynarodowienia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, jak też tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie kształcenia jest systemowe, ma charakter stały i obejmuje cały proces kształcenia, a narzędzia wykorzystywane do celów realizacji kształcenia są adekwatne do zgłaszanych potrzeb studentów oraz dostępnych rozwiązań. Systemowość wsparcia studentów oznacza zapewnienie przez Uczelnię szeregu rozwiązań mających na celu realizację procesu uczenia się zakończonego zadowalającymi efektami. Przykładem takich działań jest zapewnienie wsparcia studentom kulturoznawstwa ze strony nauczycieli akademickich, którzy dostępni są na dyżurach i indywidualnych konsultacjach. Stałość wsparcia przejawia się obejmowaniem, poprzez realizowane rozwiązania, całego procesu kształcenia oraz procesu rekrutacji. Wydziałowi udało się zapewnić studentom poczucie indywidualnego podejścia. Ma to rzeczywisty wpływ na podwyższenie poziomu zadowolenia z jakości studiowania wykazywanego przez studentów. Wiąże się to m.in. z możliwością

konsultacji pomiędzy studentami a pracownikami naukowymi. Wydział wspiera studentów w efektywnym korzystaniu z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Studenci kulturoznawstwa korzystają z platformy online do nauczania zdalnego.

Wsparcie studentów w zakresie działalności naukowej, obejmujące nie tylko aktywność w ramach koła naukowego, ale również możliwość ubiegania się o przyznawaną Nagrodę Rektora UŁ. Warto podkreślić przyznawany Medal Universitas Lodziensis Alumno Laude Dignissimo za wybitne osiągnięcia przez Rektora Uniwersytetu Łódzkiego. Ponadto osoby osiągające najlepsze wyniki otrzymują gratulacje od władz jednostki. Regulamin studiów przewiduje wsparcie w postaci Indywidualnego planu i programu studiów (IPS), który skierowany jest do osób pragnących pogłębiać swoją wiedzę w stopniu wyższym niż standardowo zakładany. Uczelnia umożliwia na przykład studiowanie według zindywidualizowanego programu i pod opieką opiekuna naukowego sprawuje nadzór merytoryczny i organizacyjny nad jego realizacją. Jest to rozwiązanie istotne i dobre, ponieważ buduje więzi pomiędzy Uczelnią a studentami i pracownikami naukowymi.

Studenci mają zapewnioną możliwość udziału w zajęciach z wychowania fizycznego, przy zachowaniu odpowiednich warunków infrastruktury sportowej. Uniwersytet i Wydział dbają również o promowanie aktywności sportowej i zdrowego stylu życia.

Uczelnia zgodnie z ustawowym obowiązkiem zapewnia studentom szeroki katalog wsparcia materialnego połączonego niejednokrotnie z systemem motywacyjnym. Studenci znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej mogą ubiegać się o stypendium socjalne. UŁ motywuje studentów do ciągłego rozwoju poprzez oferowanie stypendium Rektora oraz dostępność stypendium Ministra. Świadczenia te są dedykowane osobą uzdolnionym naukowo, artystycznie lub sportowo. W systemie wsparcia uwzględniani są również studenci znajdujący się w trudnej sytuacji (życiowej lub materialnej), z uwagi na swój stan zdrowia. Dla tych osób przewidziane jest stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych. Studenci mają wpływ na funkcjonowanie systemu pomocy materialnej poprzez odpowiednie organy samorządu studenckiego, które zaangażowane są m.in. w procesy decyzyjne dotyczące podziału funduszu stypendialnego. Uczelnia zapewnia również możliwość skorzystania z zapomogi, na zasadach określonych w ustawie. Co podkreślają studenci, proces przyznawania świadczenia w postaci zapomogi jest zrozumiały i szybki.

Ważną rolę pełni Biuro Karier Uniwersytetu Łódzkiego, które odpowiada za tworzenie i utrzymywanie relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Ponadto Biuro odpowiada za działalność edukacyjną w zakresie dostosowania studentów do wejścia na rynek pracy. W Biurze zatrudnieni są doradcy zawodowi, którzy dysponują aktualizowanymi bazami ofert praktyk, staży oraz pracy. Biuro promuje i wspomaga studentów w działalności zawodowej, między innymi przez szkolenia, konsultacje doradcze, spotkania z pracodawcami.

Działania skierowane do studentów posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne nastawione są głównie na wyrównywanie szans. Uczelnia gwarantuje szeroki wachlarz ofert wsparcia, w tym uwzględniając wsparcie materialne w formie stypendium. Dopuszcza się także możliwość indywidualizacji procesów dydaktycznych do potrzeb studentów. Osoby znajdujące się w kryzysach emocjonalnych mogą skorzystać z pomocy psychologicznej. Na Wydziale działa psychologiczny konsultant ds. procesu studiowania. Dyżury oraz możliwość kontaktu wskazane są na stronie internetowej. Również informacje o możliwości korzystania ze wsparcia jednostka przekazuje za pośrednictwem konta na portalu społecznościowym, co zapewnia szybsze i szersze

dotarcie do studentów. Studentom, oferowana jest m.in. pomoc w zakresie praw i obowiązków studenta, w szczególności przedstawianie zainteresowanym studentom informacji dotyczących funkcjonowania i regulacji prawnych obowiązujących w Uczelni, zwłaszcza dotyczących przebiegu toku studiów oraz procedur przyznawania pomocy materialnej. Ponadto ważnym elementem procesu uczenia się jest zapewnienie studentom środowiska stymulującego do rozwoju, co oznacza oprócz zapewnienia odpowiednich warunków studiowania zapewnienie trudniejszego do empirycznego skategoryzowania, poczucia bezpieczeństwa.

Uczelnia podejmuje działania w celu przeciwdziałania dyskryminacji. Jednak Wydział nie prowadzi zintensyfikowanych działań informacyjno-promocyjnych w tym zakresie. Główne starania podejmowane są na poziomie bezpośrednich rozmów pomiędzy kadrami akademicką a osobami studiującymi. Studenci informowani są o zasadach rozwiązywania sytuacji kryzysowych. W razie zaistnienia konfliktu, przemocy lub jakiegokolwiek przejawu dyskryminacji student lub wykładowca informuje o zaistniałym problemie władze Instytutu osobiście lub za pośrednictwem starosty roku, przedstawiciela Samorządu Studenckiego lub opiekuna roku. W wyjątkowych sytuacjach sprawa kierowana jest do Biura prorektor ds. studenckich i kształcenia.

Istotną częścią systemu wsparcia studentów oraz realizacji ich ustawowych praw jest Samorząd Studencki, który działa za pośrednictwem swoich organów. Stoją one na straży praw studenta oraz reprezentują studentów przed władzami Uczelni, w tym występują z różnego rodzaju wnioskami i opiniami, delegują przedstawicieli do organów i ciał kolegialnych Uczelni oraz współdziałają z władzami Wydziału w zakresie zarządzania Uczelnią, zapewniania jakości kształcenia oraz rozwoju i doskonalenia wsparcia studentów. Samorządowi zapewniana jest infrastruktura oraz środki finansowe umożliwiające skuteczne reprezentowanie studentów na forum Uczelni oraz prowadzenie działalności edukacyjnej, promocyjnej, integracyjnej, a także wspierającej. Aktywność ta zapewnia możliwość rozwoju organizacyjnego i przedsiębiorczości. Władze jednostki bieżąco współpracują z Samorządem Studentów. Przejawia się to m.in. w sprawnej komunikacji i częstych konsultacjach. Widoczna jest partycypacja przy opiniowaniu programu studiów.

Za obsługę administracyjną studentów odpowiada bezpośrednio dziekanat Wydziału, świadcząc usługi w sposób skuteczny. Administracja została odpowiednio dostosowana do nowych standardów spełniających obostrzenia sanitarno-epidemiologiczne, szczególnie w zakresie elektronicznego obiegu dokumentów. W ten sposób znacząco ułatwiono korzystanie ze świadczonych usług. Również praca pozostałej kadry wspierającej kształcenie została dostosowana do aktualnych wymagań i potrzeb. Przed rozpoczęciem zajęć w trybie zdalnym studenci mogli skorzystać z prowadzonych szkoleń z zakresu obsługi wybranych przez uczelnię platform, co przygotowało ich do udziału w zajęciach. Mieli również zapewnione kompleksowe wsparcie okazywane w ciągu roku akademickiego, w tym w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Studentom zapewniany jest dostęp do e-mail w domenie Uczelni.

Jednostka dokonuje bieżącej ewaluacji systemu wsparcia studentów, posiłkując się przeprowadzanymi ankietami wśród studentów. Zauważalny jest niski poziom zaangażowania się studentów w partycypowanie w trakcie procesu ankietyzacji. Niewidoczne są również podejmowane działania doskonalące, w oparciu o wyniki tych przeglądów. Taka sytuacja wpływa niekorzystnie na przekonanie studentów o ich sprawności i możliwości ulepszania studiowania.

Rekomenduje się prowadzenie systematycznych działań doskonalących wsparcie studentów oraz zintensyfikowanie działań informacyjno-promocyjnych w zakresie odbywającej się ewaluacji. Ponadto **rekomenduje się** zintensyfikowanie prowadzenia działań ewaluacyjnych z zakresie poziomu pracy administracji dla studentów i dostosowania do ich potrzeb.

Wydział dokonuje przeglądu wsparcia w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Dzięki regularnym przeglądom i wprowadzanym korektom system jest w pełni dostosowany do potrzeb i oczekiwań studentów oraz pracowników akademickich. Jakość wsparcia studentów jest również badana na podstawie ankiet przeprowadzanych po pierwszym semestrze I, II oraz III roku studiów. Szeroki zakres przeprowadzanej analizy dotyczący m.in. praktyk, działań antydyskryminacyjnych, czy kontaktów z kadrą naukową, a także otwartych wypowiedzi z możliwością sugerowania zmian, stwarza duże możliwości dla doskonalenia mechanizmu wsparcia studentów.

Ewaluacja i monitorowanie całego procesu studiowania przybiera również nieformalną formę. W trakcie rozmów i spotkań pomiędzy studentami a pracownikami uczelni oraz w oparciu o udział przedstawicieli studentów w ciałach kolegialnych Uczelni. Ankiety odgrywają ważną rolę w procesie poprawy procedur i pracy Wydziału.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wielopłaszczyznowe, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci. W okresie korzystania z narzędzi kształcenia zdalnego nie dokonano odpowiednich przeglądów. Wskazane w opisie stanu faktycznego braki nie wpływają na obniżenie propozycji oceny końcowej jako spełnionej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Dostęp do informacji publicznej jest realizowany za pomocą strony internetowej Uczelni, strony internetowej Wydziału Filologicznego oraz Instytutu Kultury Współczesnej. Jedynie strona Uniwersytetu jest dostępna w wersji polskojęzycznej oraz anglojęzycznej, strony Wydziału i Instytutu opiera się wyłącznie o wersję polskojęzyczną. Taka sytuacja ogranicza dostęp do stron Wydziału i Instytutu osobom nie posługującym się językiem polskim, w tym w szczególności studentom niepolskojęzycznym. **Rekomenduje się** stworzenie anglojęzycznej wersji wszystkich stron internetowych.

Uniwersytet Łódzki, zgodnie z wymogami prawnymi dotyczącymi instytucji publicznych, prowadzi Biuletyn Informacji Publicznej w oparciu o Scentralizowany System Dostępu do Informacji Publicznej. Na stronie BIP Uniwersytetu Łódzkiego dostępne są wszystkie informacje na temat działalności naukowej i dydaktycznej Uczelni, w tym również regulacji wewnętrznych dotyczących trybów studiów oraz programów studiów, a także wydawane akty prawne. W BIP Uczelni zamieszczone są odpowiednie dokumenty. Wszystkie wymienione źródła nie wymagają posiadania kont ani weryfikacji tożsamości. Strona internetowa Uczelni jest utrzymana w przystępnej formie a treści są proste do weryfikacji. Ponadto strona zawiera informacje dotyczące m.in. struktury Uczelni, jakości kształcenia, programu wymiany Erasmus+ i MOST czy wsparcia materialnego. Strona internetowa zapewnia źródło wiedzy dla społeczności akademickiej, jak również dla kandydatów na studia. Na stronie internetowej Instytutu systematycznie ukazują się aktualności dotyczące zarówno życia akademickiego jednostki, jak i całej Uczelni.

Strony internetowe nie są w pełni dostosowane do osób z niepełnosprawnościami, ale każdy użytkownik ma prawo do wystąpienia z żądaniem zapewnienia dostępności cyfrowej strony internetowej lub jakiegoś jej elementu. Nie ma możliwości powiększania tekstu ani dokonania kontrastu strony. **Rekomenduje się** przystosowanie strony do wymogów osób z niepełnosprawnościami.

Wydział Filologiczny oraz Instytut Kultury Współczesnej realizują politykę informacyjną z uwzględnieniem zasad transparentności i dostępu do informacji dla wszystkich zainteresowanych. Informacje o rekrutacji i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach są w dostępne i sprofilowane zgodnie z potrzebami określonych grup odbiorców. Publicznie dostępne sylabusy zawierają część informacji, w celu wglądu do pełnej treści należy się zalogować do systemu, co może stanowić barierę dla osób spoza społeczności UŁ, a w szczególności dla kandydatów na studia. Pozostałe informacje dzięki wykorzystaniu przez Wydział licznych kanałów informacyjnych są łatwo dostępne dla szerokiego grona odbiorców, język komunikacji dostosowany jest do charakterystyki każdej przestrzeni. Dodatkową formą rozpowszechniania informacji publicznej jest profil Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Łódzkiego oraz wizytowanego kierunku w serwisach społecznościowych.

Publikowane na stronie internetowej Instytutu informacje są czytelne zarówno dla kandydatów, jak i studentów. Krok po kroku pokazują ścieżkę i to, co należy wiedzieć od momentu rozpoczęcia ubiegania się o miejsce na studia aż po etap studiowania. Wskazane są więc zarówno procedury rekrutacji (w tym jej terminarz), jak i cele kształcenia, opisany jest proces nauczania i przyznawane tytuły naukowe. Ponadto udostępniony jest spis pracowników jednostki wraz z zawartą sylwetką oraz

danymi kontaktowymi. Na stronie dostępne są: harmonogram zajęć dla każdego z kierunków oraz terminarz konsultacji (dyżurów) nauczycieli akademickich. Poprzez system USOS dostępne są również sylabusy zajęć, ale bez logowania jest możliwe zaznajomienie się jedynie z podstawowymi danymi na temat przedmiotu. Brak jest dostępności do kompletnych sylabusów, co **rekomenduje się** zmienić, umożliwiając dostęp bez logowania.

Wydział zapewnia studentom dostęp do informacji dotyczących kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wskazane informacje przekazywane są w obiegu wewnętrznym. Na stronie internetowej Wydziału brakuje przejrzystej i kompleksowej informacji w tym zakresie. **Rekomenduje się** uzupełnienie braków na stronie internetowej poprzez dodanie informacji o metodach i technikach kształcenia na odległość, a także udzielanego wsparcia merytorycznego i technicznego w tym zakresie.

Bieżące monitorowanie dostępności do informacji odbywa się w drodze bezpośredniego kontaktu ze studentami. Wykorzystywane są przy tym ankiety oraz wspomaga się poprzez weryfikowanie treści komentarzy w mediach społecznościowych Wydziału. Instytut stara się odpowiadać na potrzeby zgłaszane przez społeczność akademicką, w celu jak najlepszego dostosowania narzędzi informacyjnych, którymi dysponuje.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Profile w mediach społecznościowych prowadzone są w nowoczesny sposób mogący zachęcić odbiorców do aktywnego korzystania z nich.

Wskazane w opisie stanu faktycznego rekomendacje nie wpływają na obniżenie propozycji oceny końcowej jako spełnionej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie stwierdzono

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Na kierunku nadzór nad Uczelnianym Systemem Jakości Kształcenia bezpośrednio sprawuje Koordynator kierunku i Rada Dydaktyczna, która monitoruje program studiów, a wszelkie zmiany przekazuje Radzie Instytutu, zaś ta z kolei Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, która po ich przeanalizowaniu i zatwierdzeniu rekomenduje Radzie Wydziału Filologicznego UŁ. Po zatwierdzeniu programów na poziomie Wydziału programy lub zmiany programowe kierowane są do Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia, która po weryfikacji i akceptacji proponowanych zmian rekomenduje program Senatowi UŁ. Uchwała Senatu UŁ formalnie zatwierdza wdrożenie programu w następnym roku akademickim. We wszelkich gremiach zatwierdzających zmiany w programie studiów zasiadają przedstawiciele studentów, natomiast przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego zasiadają w działającej na wydziale Radzie Biznesu, która m.in. ma opiniować programy studiów, ale nie wykazano żadnych świadectw na tego typu działania, chociaż wskazano przykłady wprowadzonych zmian.

Innowacje dydaktyczne, osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesna technologia informacyjno-komunikacyjna, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość obecnie są uwzględnione w projektowaniu programu studiów, ponieważ były wykorzystywane w czasie pandemii, a obecnie są użytkowane są jako pomoc dydaktyczna.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

Przeprowadzana jest również systematyczna ocena programu studiów obejmująca co najmniej efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki zawodowe, (jeśli są uwzględnione w programie studiów), wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów. Systematyczna ocena efektów uczenia się nie jest jednak skuteczna, bowiem nie dokonano właściwego rozróżnienia dyscyplin od obszarów wiedzy w sformułowanych efektach uczenia się dla kierunku, co **zaleca się** zmienić, a tym samym poprawić funkcjonujący system kontroli jakości na kierunku w zakresie monitoringu efektów uczenia się przypisanych do kierunku.

Program studiów monitorowany jest okresowo co najmniej dwa razy w roku, w trakcie zebrań Katedry Badań Kulturowych poświęconych m.in. omówieniu ankiet studenckich oraz obsady zajęć. Uwzględniane są wówczas także informacje pozyskane w trakcie konsultacji ze studentami przeprowadzanych przez opiekuna roku i innych wykładowców oraz rozmów z interesariuszami zewnętrznymi oraz gościnnymi wykładowcami.

Rozmowy z interesariuszami zewnętrznymi nie mają sformalizowanego charakteru, ale wskazano przedmioty, które w efekcie nieformalnych kontaktów wprowadzono do programu studiów.

Monitoring po pandemii obejmuje zajęcia zdalne i metody nauczania zdalnego, jak też realizację efektów uczenia się w tego typu systemie w sytuacji, ale okazjonalnie prowadzi się tego typu zajęcia, bowiem co do zasady zajęcia prowadzi się w formie stałej.

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji. Na ocenianym kierunku ocena stopnia uzyskania założonych efektów uczenia się jest wielotorowa i opiera się na stałym monitorowaniu pracy studentów, zarówno w czasie realizacji poszczególnych przedmiotów, jak też na zaliczeniach końcowych i egzaminach (ustnych oraz pisemnych). Do całościowej kontroli w zakresie oceny osiągniętych efektów uczenia wykorzystywane są arkusze ewaluacyjne przedmiotu, co sprzyjać ma także ewentualnym modyfikacjom przedmiotowych programów i metod kształcenia, dostosowującym je do realnych potrzeb. Dodatkowym narzędziem monitoringu są regularne przeprowadzane hospitacje zajęć. Kolejnym sposobem monitoringu są ankiety studenckie, jak dodatkowym konsultacje z interesariuszami i ankiety dotyczące realizacji praktyk. Interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) biorą udział w systematycznej ocenie programu studiów, natomiast interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, absolwenci kierunku) okazjonalnie, zwykle w formie luźnych rozmów i konsultacji.

Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tego programu, czego dowodzą zmiany wprowadzone pod wpływem interesariuszy wewnętrznych, m.in. do oferty zajęć fakultatywnych wprowadzono większą liczbę zajęć prowadzonych przez osoby związane z instytucjami kultury, z działalnością artystyczną i jej organizacją, a także włączono większą liczbę zadań praktycznych i ćwiczeń projektowych (indywidualnych i grupowych). Zwiększenie praktycznego wymiaru zajęć, jak też baczniejsze zwrócenie uwagi na kształtowanie umiejętności komunikacyjnych i animacyjnych były zgodne również z sugestiami interesariuszy zewnętrznych. Nie uwzględniono zmian, gdyż takich nie zgłaszano, w planowaniu strategicznym w zakresie korzystania z kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, najnowszych osiągnięć dydaktycznych oraz nowoczesnej technologii edukacyjnej.

Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie przez PKA, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku, czego dowodzą zmiany wprowadzone przez jednostkę w związku z zaleceniami z 2016 roku, które nie znalazły się jednak w uchwale, lecz w raporcie, m.in. dotyczącymi dostosowania programu studiów i efektów uczenia się, rezygnując z komponentu z dziedziny nauk społecznych.

Za dodatkową formę oceny zewnętrznej można uznać ranking kierunków studiów ogłaszany przez czasopismo "Perspektywy". W roku 2022 łódzkie kulturoznawstwo zajęło 6. miejsce w kraju, w roku 2021 - 4., zaś w roku 2020 ponownie 6., co świadczy o dość stabilnej pozycji na tle podobnych kierunków studiów w Polsce.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. System nie jest do końca skuteczny, bowiem nie dostrzeżono uchybienia polegającego na nieprawidłowym rozróżnieniu dyscyplin od obszarów wiedzy w sformułowanych efektach uczenia się dla kierunku.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, a także zalecenie, które zadecydowało obniżeniem oceny kryterium do częściowo spełnionego.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Zaleca się:

1. Poprawić funkcjonujący system kontroli jakości na kierunku w zakresie monitoringu efektów uczenia się przypisanych do kierunku.
2. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

5. Załączniki:

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art.

68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl